

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Gruppo I°/70% - Autorizzazione DCSP/I/1/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991
 Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978 - Poštni t/rn 11234499
 Poduredništvo: 34133 Trst - Trieste - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

IZZIV, KI MU VELJA PRISLUHNITI

Drugačne počitnice ali odrini na globoko

Mlade ljudi srečujem vsak dan. Rad sem z njimi. Znajo me presenetiti in razočarati. Enaki so in drugačni hkrati. Že nekajkrat sem se vprašal, zakaj je tako? Kaj je vzrok, zlasti na verskem področju, da so samo eni imeli pogum odriniti na globoko?

Brez dvoma je na prvem mestu domača družina. Ta da otrokom in mladim neizbrisen pečat. Včasih se pridruži še kakšna dobra nona. Potem je tu vrsta požrtvovalnih katehetov, katehistin in duhovnikov. Vpliva tudi to, s kom se družijo. Vem, da so še dobre družbe mladih. (Zdrznili

sem se, ko sem pomislil, da lahko nekajletno delo vseh teh ljudi zruši en sam človek, ki jih bo usmeril na napačno pot. Res, podira se hitro, gradi pa...). Ko se mi je zdelo, da sem izčrpal vse vire drugačnosti, sem spoznal še enega. V pogovorih sem slišal, da so ti mladi večkrat rekli: »Tako, kot je bilo na duhovnih vajah. Tako, kot smo delali v Stržiču.«

sikdo od staršev meni, da bodo za njegovega otroka prehud napor, da bo postal neki verski fanatik, če gre tja. Če bi realno gledali in pomislili, da lahko brezdelje in uživanje iz njihovega otroka naredi veliko grozljivejšega fanatika, bi ravnali drugače. Prepričani so lahko, da so duhovne vaje lepa dota, ki jo lahko dajo svojemu otroku.

Za kristjana, zlasti mladega, so počitnice velik izziv. Lahko spimo do dvanajste ure, ponoči obiskujemo diskoteke in preverjamo, katera je boljša in cenejša. Lahko okusimo več vrst alkohola, lahko do potankosti spoznamo istrsko obalo in evropske prestolnice, a ostajamo sami sebi tuji v naši družini. Morda celo letamo naokoli, da se ne bi soočili s samim seboj in svojo bedo. Lahko pa naredimo korak naprej in odrinemo na globoko.

Da pa ne bi izgledalo, da so počitnice kot čas duhovne poglobitve priložnost samo za mlade. Ne, tudi

NEKAJ, KAR JIH ZAZNAMUJE

Bivanje na duhovnih vajah ali tednih duhovnosti jih je zaznamovalo. Vtisnilo jim je pečat, ki ga zlepa ne more nihče izbrisati. Pomenilo jim je tako globoko versko doživetje, doživetje prijateljstva in lepote, da se večkrat vračajo k njim. Nekateri so se tam čutili popolnoma sprejete, ker so jih poslušali. Doživeli so lepoto skupnosti, vrednote skupnega dela, začutili, da jih vera osvobaja, po spovedi so se čutili lepše. Družba mladih, ki podobno mislijo in živijo za iste vrednote, jim je vlila poguma. Prej so

se bali tišine, daljše molitve in meditacije, potem vidijo, da so vse te stvari lahko izredno lepe, osvobajajoče in osrečujoče.

Priznavam ugovor, da ni vse tako idealno. Da marsikdo od mladih po tednu duhovnosti doma ne nadaljuje začetnega dela, da tudi marsikdo ne gre več na duhovne vaje, ker ga prevpijejo drugi klici. A vseeno. Ostaja izredno prijetno versko doživetje, doživetje krščanske skupnosti in božje bližine. Tudi človek, ki se bo oddaljil od vere, se bo lahko čez nekaj let vrnil h kapitalu, ki ga je pridobil na duhovnih vajah, morda takrat, ko se mu bodo zamajali temelji življenja in se bo prisiljen spraševati, kaj v življenju šteje. Kdor ima to doživetje, se ima kam vračati, kdor pa tega ni doživel, se nima kam vračati...

Del počitnic torej lahko preživimo drugače. Duhovnih vaj za mlade in odrasle je vse več. Možnosti so. Mar-

za odrasle. Ker tudi sam dobro vem, kako težko je včasih moliti ali premišljevat med tem, ko nate pritiskajo roki, ko moraš hiteti na banko ali na pošto, peljali avto na servis ali k mehaniku, biti do ure na tem ali onem kraju, zato lahko počitnice izkoristimo za duhovno rast. Bomo med pustom vzeli v roke Sveto pismo ali knjigo duhovne vsebine? Če med letom nimamo časa, ali si ga bomo potem vzeli za jutranjo ali večerno molitev, za meditacijo? Bojim se, da ne. Se bo tudi tokrat izkazalo, da ni čas vzrok našemu opuščanju molitve, ampak nekaj drugega. Oh, če bi vedeli, da je važnejše spoznati samega sebe preko Jezusa Kristusa kot spoznati pol sveta!

Naj v letošnjih počitnicah ne slišimo samo Jezusovih besed: »Pojdite sami zase v samotni kraj in se nekoliko odpočijte« (Mr 6, 31), ampak tudi: »Odrini na globoko« (Lk 5, 4).

Božo Rustja

NAŠ UVODNIK

Odgovor slovenskih volivcev

Nedeljske volitve so neznanka ne samo glede rezultatov, temveč predvsem zaradi posledic. Na te volitve gledajo vsi z velikim zanimanjem, ker sovpadajo z najbolj razburljivim trenutkom povojne italijanske zgodovine. Škandali zaradi korupcij, obtoževanja, sumničanja, prepletanje politike z navadnim kriminalom, afere, ki segajo v vrhove oblasti, neslutene dimenzije raznih malverzacij, vse to je dodobra zrahljalo italijanski politični sistem. Stranke zdaj na volitvah s strahom sprašujejo volivce, kako bodo odgovorili na vse, ali bodo ostali v mejah tradicionalnih strank, ali pa se je zanje začela faza zatona, kot se zdi vse bolj verjetno. Zdaj je spet v ospredju volilna reforma in večinski sistem se vsem zdi kot rešilna bilka, na katero se obešajo politiki od leve do desne, da bi po eni strani rešili vsak svoj pogled na demokracijo, po drugi pa da bi si ohranili stolčke.

Večji del odgovornosti za sedanjo zmedenost in negotovost nosita gotovo vodilni sili v dosednji vladni koaliciji: krščanska demokracija in socialistična stranka, ki sta se v zadnjih letih izneverili težki vlogi vodenja države. To je bilo zelo lahkomišelnostno upravljanje z upravljanjem na vseh ravneh, dolgovi pa so rasli v veliko veselje bank, ki z denarjem niso vedele kam. En del prebivalstva, pa naj je bil še tako produktiven, je očitno zaslužil preveč, denar je zastajal v bankah, ki so ga posojale nenasični državi, deficit je postal ogromen, dolgovi so prerasli vsako pametno mejo. Stranke so namreč sprožile splošno razsipnost, da bi si pridobile soglasje-volivce. Vsaj navidezno splošno blagostanje je odmaknilo ljudstvo od centrov oblasti, kar se rado dogaja v razvitih družbah. Stranke so pozabile na preventivno zdravstveno in socialno skrbstvo... Skrbele so bolj za lastne interese in ne za dobro vseh, isto je delala tudi opozicija. Nikomur ni bilo zadosti denarja, potrebno ga je bilo ogromno, in še več. Tako je prišlo do pojava korupcije, ki je znana vsem režimom in časom, toda tu je »tangenta« postala pravilo. Državljanji pa so plačevali.

O korupciji so vsi znali, politiki, policija, sodniki, toda vsi so molčali. Naenkrat je zadeva izbruhnila kot tur in razkrila nezdravo notranjost teh plasti italijanske družbe. Ni znano niti, zakaj se je to sprožilo, sovpadlo pa je s padcem nevarnosti mednarodnega komunizma. Zakaj, kdo stoji zadaj, je težko povedati, kot je tvegano iskati storilce zadnjih krvavih atentatov, za katere se pravzaprav niti ne ve, komu koristijo. Ali je bil to znak mafije politikom, ali pa opozorilo skrivnih centrov oblasti, da ne bodo trpeli poskusov spreminjanja političnega sistema? Odgovorov ni, vse pa je zelo sumljivo.

Pomembna je ugotovitev, da sta obe vodilni stranki v vladi pozabili na svoje dolžnosti, kar se je navsezadnje izkazalo tudi na krajevni ravni, tudi pri nas v odnosih do slovenske manjšine, kjer se zadeve niso in niso hotele premakniti naprej, in to kljub novim stikom z novo Slovenijo. KD in PSI sta se izneverila in sta spet začela iskati volivce v nacionalističnih krogih. Zato je prišlo do novega stegovanja prstov po Istri, zato so vsi znova pozabili na zaščitni zakon. Ne samo to, odobrili so celo tak volilni zakon na deželi, ki postavlja v nevarnost slovensko zastopstvo v izvoljenih organih. Odgovor slovenskih volivcev na vprašanje, ki se postavlja na nedeljskih volitvah, je lahko samo eden, vsem dobro znan in preizkušen. Edino tak glas velja za stoddotno slovenskega in edino ta glas je prost sumničnej po korupcijah.

S-

Jevnikar v Rimu

Stranki Slovenske skupnosti je v torek uspelo, da je priklicala pozornost najvišjih predstavnikov italijanskega parlamenta na zahtevo po zajamčenem zastopstvu slovenske manjšine v okviru snujocih se volilnih reform. Deželni tajnik Ivo Jevnikar in deželni podtajnik Andrej Bratuž sta izročila peticijo za zajamčeno zastopstvo, ki jo je doslej podpisalo več kot 1.700 slovenskih, pa tudi italijanskih volivcev na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji, najprej predsedniku senata Spadoliniju, nato pa, v različici za drugo vejo parlamenta, še predsedniku poslanske zbornice Napolitanu. Slednji pa je omogočil obema slovenskima predstavnikoma, da sta o zahtevi spregovorila pred ustavno komisijo poslanske zbornice, ki je ravno takrat obširno razpravljala o volilnih reformah.

Oba predsednika sta izrazila razumevanje za zahtevo po zajamčenem zastopstvu.

Predsednik senata Spadolini, ki je gosta zadržal dobre pol ure, je pred televizijsko kamero izjavil, da je zahteva upravičena in da je treba najti način, da bi jo izpolnili, mogoče s primernim oblikovanjem volilnih okrožij.

Obljubil je, da bo senat obravnaval zahtevo z vso dolžno pozornostjo.

Predsednik poslanske zbornice Napolitano pa je v razgovoru z zastopnikoma Slovenske skupnosti podčrtal, da lahko novosti ob prehodu iz proporcionalnega v večinski volilni sistem prizadenejo tudi ostale manjšine, zato je treba — v skladu z navodilom Dvodomne komisije za reformo — najti splošno rešitev. Napolitano je nato Jevnikarju in Bratužu omogočil, da sta nastopila pred komisijo za ustavna vprašanja. To se je zgodilo tik po glasovanju, ki je pokazalo, da bo osnova za volilno reformo v poslanski zbornici predlog poročevalca Matteredle. Ta pa ne vsebuje jamstev za manjšine, kar je Jevnikar v svojem nastopu pred predsednikom komisije Ciaffijem, ministrom za inštitucionalna vprašanja Elio in nekaterimi poslanci tudi ožigosal, nakar je utemeljil potrebo po zajamčenem zastopstvu. Tako predsednik Ciaffi kot poslanca, krščanski demokrat Balocchi in komunist Brunetti, ki sta posegla v razpravo, so izrazili podporo načelu o zajamčenem zastopstvu. Minister Elia pa se je obvezal, da bo o tem poročal predsedniku vlade Ciampiju. Gre za resno vprašanje, je še dodal, ki sili k iskanju rešitev, zato bo deležno vse potrebne pozornosti.

Pobude na Katinari ob 100-letnici župnije

Presenetljivo sodelovanje celotne župnijske skupnosti

Pogled na Katinaro in Lonjer

Praznik svete Trojice na Katinari

Ko sta me oče in mati prvič peljala na Katinaro ob praznovanju sv. Trojice, se je meni tri-ali štiriletnemu otroku zdelo vse kot vstop v začarani svet: stoletni hrasti v »Bridgavcu«, košate lipe pred cerkvijo in stavba sama, »katedrala v mojih otroških očeh«, okrašena s slavalokami in banderami, svetlikajoča se v tisočero bisernih lučeh: in veselo pritrkovanje, vrvež ljudi od vsepovsod in nabito polni »plenjerji« pisanih kolačev, ki so se mi kar ponujali v prigrizek.

In v notranjosti cerkve same molitve in zvončkljanje, resen dostop starešin pred oltar z »dapljerji« (svečniki) in slovesna služba božja z mašnikom v slavnostnih paramentih, mogočno in ubrano petje zbora in sklepni pogovor starešin pod lipo med pokanjem možnarjev: vse to je zapustilo v meni neizbrisen spomin, ki se obnavlja vsako leto na praznik presvete Trojice.

Ko sem doraščal, sem nešteto krat z občudovanjem zrl v tiste skrivnostne latinske črke, vklesane v ploščo nad vhodnimi vrati v cerkev... IN UNITATE TRINO... TROEDINEMU BOGU... Skrivnost svete Trojice. Milost dojemanja in razumevanja te skrivnosti. Ni vere brez milosti! Vera je božji dar.

Kadar zbežam tavam v življenju in se prebijam od čeri do čeri, da zagrabil odrešilno bilko; kadar se spopadam z dolžnostmi, ki mi jih nalaga življenje in katerim nisem vedno kos, se najrajši zatekam v tisti spokojni hram v božjo hišo med lipama na Katinari, poklekem v najskrivnejši kot preljube cerkvice in se prekrizam »V IMENU OČETA IN SINA IN SVETEGA DUHA«.

Kako čudovita je moč milosti, vere in ljubezni!

Bodi češčena in hvaljena na veke!

Joško Gerdol

Na Katinari se nadaljujejo proslave ob 100-letnici ustanovitve župnije presvete Trojice. Slavja so se pričela že lanskega februarja z izdajo glasila Katinarski zvon, katerega je bodisi krajevna kot tudi širša javnost z veseljem sprejela. Veliko bi bilo povedati o tej fari s središčem na katinarskem griču s cerkvijo, ki slovi po čudovitih freskah slikarja Toneta Kralja iz leta 1931.

V okviru praznovanja smo bili deležni obiska škofov Bellomija in Pirriha. V gosteh smo imeli ansambel bratov Krt iz Stranj, ki nam je izvedel edinstveno ritmično mašo; šli smo na izlet v Novo Štifo pri Gornjem Gradu ter se med potjo poklonili spominu nekaterih župnikov, ki so v preteklosti opravljali svoje dušno pastirstvo na Katinari in tu pustili svoj pečat dragocenega dela.

6. junija, na sam praznik sv. Trojice, bomo imeli slovesno službo božjo z narodnimi nošami in razdeljevanjem kolačev prisotnim. Sledila bo otvoritev razstave starih dokumentov, slik, predmetov in orodja, ki so jih naši ljudje radi odstopili, in njim gre največja zasluga za uspeh razstave. Z njo bi radi starejšim faranom obudili spomine na preteklost, mladini utrdili zavest pripadnosti, tuje priseljence in obiskovalce pa seznanil s svojo bogato stvarnostjo.

V najkrajšem času bo izšla brošura domačina Jožka Gerdola z zgodovino naše fare, opremljena z mnogimi slikami.

Ob tej priliki in po potrebi so bila v cerkvi izvršena mnoga prenovitvena dela, ki so jo rešila propada. Restavrirane so bile Kraljeve freske, posodobljena električna napeljava in kurjava, uglašane starodavne orgle, popravljen pod na koro, pozlačen tabernakelj. Duh po lesu pa nas opozarja, da so zadobile nov videz tudi klopi iz 18. stoletja, mogočna vhodna vrata in sposednica.

Trdno upamo, da bomo s pomočjo božje milosti, radodarnostjo faranov in delavnostjo našega župnika vsako nedeljo in praznik napolnili ta božji hram, ki naj bi še mnoga leta združeval tu živeči slovenski živelj in vse ljudi dobre volje.

Ondina Pečar

Katinarska cerkev z dvema starodavnima lipama

ŽIVIMO S CERKVIJO!

Dva praznika:

13. junija

18. junija

Praznik svetega Rešnjega telesa in Rešnje krvi je praznik vere v Jezusovo obljubo, ki jo je dal v Kafarnaumu, in v veliko gostijo, ki jo je na veliki četrtek pripravil človeštvu.

Jezus je postavil evharistično daritev svojega telesa in krvi, da bi s tem daritev na križu mogla trajati vse veke, dokler ne pride, in bi tako Cerkev, svoji ljubljene nevesti, zaupal spomin svoje smrti in svojega vstajenja.

Cerkev je vedno verovala, da je zadnja večerja v najtesnejši zvezi z Jezusovo daritvijo na križu in njegovim vstajenjem. Obenem pa tudi, da je daritev na križu, če izvzamemo način darovanja, ista kakor njeno zakramentalno obnavljanje pri maši.

Sveta maša je opravilo Jezusa in hierarhično urejenega božjega ljudstva, središče vsega krščanskega življenja za vesoljno in krajevno Cerkev in za vsakega posameznega vernika. V njej dosega svoj vrh delo, s katerim Bog v Jezusu posvečuje svet, in češčenje, ki ga ljudje izkazujejo Očetu po božjem Sinu Jezusu.

Na ta praznik pokažemo Bogu svoje veselje in hvaležnost za evharistijo, ki obsega ves duhovni zaklad Cerkve, Jezusa samega, živi kruh, ki daje ljudem življenje. Evharistična skrivnost zasluži naše češčenje, ki se mora kazati pri vsakem srečanju z najsvetejšim zakramentom. Ima pa različne oblike: zasebna molitev, skupne ure češčenja, izpostavitve z Najsvetejšim, evharistične procesije in evharistični kongresi.

Procesija s svetim Rešnjim telesom daje prazniku veličastno zunanjo podobo, obenem pa naglašá pomembnost nebeške hrane na poti proti

V nedeljo, 6. junija, bo v prostori Oratorija sv. Tarcizija otvoritev razstave starih slik, dokumentov in predmetov.

Tržaška škofija v številkah

Urad tržaške škofije pripravi vsako leto Letopis s podatki o stanju v škofiji. Škofija ima 60 župnij, ki so porazdeljene na 8 dekanatov. Škofijskih duhovnikov je 135, redovnih pa 80. Te številke pa ne povedo, da je veliko duhovnikov precej naprej v letih. Na duhovniški poklic se pripravlja 12 fantov. Vseh redovnic je 289, ki pripadajo 24 različnim redovnim družbam ali kongregacijam.

Kar 92 je raznih verskih združenj in gibanj. Škofija oskrbuje 9 domov za ostarele osebe in 8 ustanov za mladoletne. Dobra je tudi prisotnost na šolskem področju: 17 otroških vrtcev, 6 osnovnih šol, 3 nižje srednje, 3 strokovne in 1 licej za jezike. V javnih šolah poučuje verouk 127 katehetov in katehistinj.

Letopis je na razpolago brezplačno na škofijskem uradu v ul. Cavana 16. Stroške za natis knjige krijejo nekatera podjetja, ki imajo svoje oglase na zadnjih straneh publikacije.

Podatke zbira in knjigo pripravi vsako leto škofov tajnik don Piero Salvadè.

večnemu domu. Hkrati je procesija tudi javna slovesna izpoved vere v Jezusovo trajno navzočnost v najsvetejšem zakramentu.

Evharistična skrivnost se posebno slavi na veliki četrtek zvečer. Ker pa je to slavljenje povezano z velikim petkom, to je s premišljevanjem Jezusovega trpljenja in smrti, je nemogoče izkazati primerno veselje in hvaležnost, da je Bog stalno med nami. Potrebno je bilo uvesti poseben praznik svetega Rešnjega telesa. Papež Klement V. je leta 1311 praznik potrdil za vso Cerkev. Sveti Tomaž Akvinski je sestavil besedila za praznično bogoslužje že po naročilu papeža Urbana IV. Za praznik je bil določen četrtek po prazniku sv. Trojice, a mi ga obhajamo sedaj v nedeljo po tem prazniku, letos 13. junija. (V Sloveniji še vedno v četrtek, torej 10.6.)

V petek, 18. junija, pa bo praznik Srca Jezusovega, ki je tesno povezan s praznovanjem in češčenjem svete evharistije. Saj je praznik Srca Jezusovega praznik božje ljubezni. Ta je dosegla svoj vrhunec, ko je Bog daroval svojega Sina, ki je ljubil svet tudi s človeškim srcem. Človeško srce si je privzel kot orodje neskončne božje ljubezni. Iz te ljubezni, iz tega srca so izšle dobre misli in hrepenenja, dejanja in besede, vse do poslednjih besed na križu. Ljubezen tega srca objema vse ljudi in vse stvarstvo. Ta praznik nas vabi, naj bi vračali ljubezen za ljubezen; se posvetili, izročili Jezusovemu srcu, mu zadoščevali ne le za svoje grehe, temveč tudi za grehe drugih.

To je vabilo naše svete Cerkev. Kako bomo odgovorili? Išk.

Kaj pišejo drugi

O inkviziciji nekoliko drugače

Komu se še ni dogodilo, da bi mu v diskusiji o zgodovini Cerkve sobesednik ne vrgel na pladenj »svete inkvizicije«, te zle ustanove, ki naj bi v srednjem veku preganjala drugačermisleče, tako kot so v našem stoletju razni totalitarni režimi preganjali svoje politične in idejne nasprotnike?

Kako je torej z inkvizicijo in njeno zgodovino? Nedavno so se na knjižnem trgu pojavile tri temeljite študije, katerih avtorji so zgodovinarji Owen Chadwick, Arthur Francis Kamen in Edward Peters. V italijanski jezuitski reviji »Civiltà cattolica« (1992, IV, 458-467, 578-588) jih je širokemu občinstvu predstavil Brian Van Hove.

Ni namen omenjenih zgodovinarjev zanikati ali sprevačati očitna zgodovinska dejstva, saj kot laično usmerjeni pisci za to niti ne bi imeli kakega neposrednega interesa. Pač pa se njihovo delo vključuje v prizadevanja najnovejšega zgodovinsopisja, da bi zgodovinsko resnico oddelili od ideološke navlake. V primeru inkvizicije pa se je te navlake nabralo toliko, da piše Van Hove ce-

lo o »mitu« inkvizicije. Občo, pa tudi cerkveno zgodovino, kakor nam jo posredujejo ustaljeni klišeji in šolski učbeniki, so namreč izoblikovali v glavnem razsvetljenski razumniki, le-te pa je pri delu nemalokrat gnala bolj polemična ost proti katoliški Cerkvi kot pa skrb za resnico.

Najprej je potrebno pojasniti, da pozna zgodovina dve inkviziciji, rimsko in špansko. Le za prvo je bila neposredno odgovorna rimska hierarhija, medtem ko je bila druga pod prevladujočim vplivom španske krone. Dalje se marsikdaj pozablja, da inkvizicijski procesi, predvsem preganjanje čarovnic, ne sodijo v t.i. temna stoletja srednjega veka, marveč v dobo humanizma in renesanse, ki naj bi bila — po ustaljenem mišljenju — čas preroda človeka in njegovega dostojanstva, pa se proti sramotnim grmadam v resnici ni dvignil glas nobenega »razsvetljenega« humanista ali kulturnika.

Delo navedenih treh zgodovinarjev je v glavnem posvečeno španski inkviziciji. Chadwick, Kamen in Pe-

ters najprej trdijo, da je bila Španija Filipa II., v nasprotju z ustaljenim mnenjem, med najbolj odprtimi družbami v Evropi. Nadalje kritično obravnavajo vire, na katere so se naslanjale dosedanje študije o španski inkviziciji, ter menijo, da je treba inkvizicijska sodišča prikazati v okviru taktatne sodne prakse. Po njihovem mnenju je bilo skupno število eksekucij (okoli 3000 v 350 letih) daleč pod nekaterimi domnevami. Razen tega Kamen trdi, da se je postopek le v 2% primerov končal s smrtno obsodbo.

Posplošeno opravičevanje neljubih zgodovinskih dejstev seveda ne bi koristilo nikomur, še najmanj Cerkvi sami. Resne študije, kakor so po vsem sodeč dela zgoraj omenjenih avtorjev, pa so nujno potrebna, saj smo se od razsvetljenstva sem preveč prilagodili vsiljenim in polresničnim zgodovinskim vzorcem. Resna zgodovinska spoznanja pa bi morala sedaj iz strokovnih razprav prodreti v splošno miselnost, v prvi vrsti v šolske učbenike.

T.S.

Kam plovemo?

Vse očitnejše so napake, ki jih je storil DEMOS po prevzemu oblasti, ker ni politično obračunal s predstavniki prejšnjega režima. Počasi odkrivajo, da so postali žrtev komunistične histerije: »Revanšizem, revanšizem!« V resnici se ni nikomur nič zgodilo, pač pa so izrabili čas, da so se reorganizirali. Ustanovili so vrsto prikritih komunističnih strank in na zadnjih volitvah dosegli ugoden rezultat. Zato so prepričani, da je sedanja vlada njihova, čeprav v njej sedijo tudi krščanski demokrati. In niso daleč od resnice.

Pogosto je slišati mnenje, da je na Slovenskem potreben nov DEMOS, ki bo dokončno razčistil z boljševidom. Ljudje bi ga podprli ob ustreznih propagandni, saj imajo dovolj kriminalnih afer, nezaposlenosti, zniževanja pokojnin... Drnovškova ekipa se očitno namreč drži gesla: »Tem slabše za državo in njene državljane, tem bolje za naše (jugoslovenske) načrte.« Poglavitne vzvode oblasti vse bolj prevzemajo nekdanji aparatčiki, ki so vsi morali biti tudi sodelavci tajne policije. To je bila njihova partijska dolžnost in odskočna deska za kariero. Zaradi neverjetnega sovraštva do vere, vernikov in Cerkve vodstvo Ruplove stranke ni sposobno ponoviti vloge, ki jo je odigralo. Janša nima pravega političnega zaledja, dr. Rajko Pirnat se umika, dr. Andrej Capuder odhaja v diplomacijo... Nekdanji aparatčiki vse to budno spremljajo in ustrezno ukrepajo. S pomočjo nekaterih novinarjev v osrednjih časopisih, radiu in televiziji afere, v katerih so do vratu vpleteni, obračajo v svojo korist. Primer Zlobec se stalno ponavlja. Obtoženi postajajo tožitelji. LDS morala postaja očitna. Ni grdo krasti, kršiti zakone, kolektivne pogodbe. Zločin je na to opozarjati. Afero HIT spreminjajo v afero VIS, ker je služba odkrila njihovo početje. Vse bolj postaja očitna naveza Drnovšek-Kučan. Kdaj in kje je Drnovšek obsodil prejšnji režim? Kje in kdaj se je distanciral od prejšnje oblasti, brezpravja? Kje in kdaj se je javno zavzel za razkrivanje povojnih množičnih pobojev? Prav komunisti in njegova stranka si največ prizadevajo, da ne bi resnica prišla na dan! Med ljudmi je zelo razširjen občutek, da je stara oblast ponovno v sedlu. Mnogi nekdanji funkcionarji to tudi odkrito priznavajo. Nenavadne koincidence jasno kažejo, da so jugoslovenarji v ofenzivi. Kučan jim podeljuje najvišja državna priznanja. Zanimive so zveze najožjega kroga dr. Drnovška z jugoslovenskimi krogi v tujini. Pa kaj bi iskali tam! Poglejmo njegovo vlado: minister za znanost dr. Rado Bohinc je bil vodja stranke proti slovenski osamosvojitvi, njegov najožji sodelavec Jože Osterman je državni sekretar za kulturo... Kje na svetu je kaj takega mogoče, da bi takšni politični nasprotniki postali člani vlade? Kdo dejansko krmari slovensko barko?

Preteklo soboto so imele nekatere komunistične stranke svoj združevalni kongres. Predsednik države jim je poslal pismeni pozdrav. To združevanje je podobno dejanju moškega in ženske, ki leta živita »na koruzi«, pa bi rada pred državo legalizirala zakonsko skupnost in otroke. Zato nova komunistična stranka ni nova in ne bolj ali manj nevarna kot poprej. Zelo resno pa jo bo treba upoštevati, če se bodo intenzivirali

jugoslovenski procesi. V zavezništvu z Miloševićevimi komunisti, ki si nabirajo kondicijo in izpopolnjujejo znanje v Bosni, ponovitev Teharjij, Kočevskega Roga in številnih drugih morišč ni izključena. Volk menja dlako, navad ne.

P.S. Predsednik sveta nove komunistične stranke je minister za znanost dr. Bado Bohinc.

Viktor Renko

Sinhrotron in podkupnine

Tudi bazovski sinhrotron se je znašel v viharju preiskav o podkupninah. Jamstvena obvestila so dobili podpredsednik družbe Sincrotone Trieste Sergio Tripani (bivši pokrajinski tajnik DC), pooblaščen upravitelj delniške družbe Sincrotone spa Giuseppe Viani in predstavnik tržaške DC Elio Tafaro. Torej tudi pri razlaščenju slovenske zemlje je prišlo do podkupnin.

V Bosni iščejo, a ne najdejo

V Bosni iščejo, a ne najdejo poti do miru. V Washingtonu so zunanji ministri Anglije, Francije, Rusije in Clinton prišli na dan s predlogom, da bi nekatera mesta v Bosni oklicali za »zaščitena« področja, kjer bi se zbrali Muslimani; te kraje naj bi zaščitile sile UNPROFORja. Toda praktično iz tega ni nič. Muslimani ta načrt zavračajo, češ da bi to pomenilo zapiranje Muslimanov v geto, Srbom bi pa praktično priznali pravico do s silo osvojenih ozemelj. Torej tudi s tem načrtom ni bilo nič in srbsko-bosanske edinice naprej bombardirajo tudi ta »zaščitena« področja. Med temi naj bi bilo tudi Sarajevo, ki je pa ravno v nedeljo, 30. maja, doživelo enega najhujših obstreljevanj.

Da demokratični svet in ZDA le nekaj pakazeta, so sklenili ustanoviti posebno mednarodno sodišče za sojenje zločincem zoper človeštvo, podobno kot so po zadnji vojni sodili nacističnim voditeljem v Nürnbergu. Sodišče naj bi preiskovalo zločine, na katerikoli strani so se zgodili. Sedež naj bi imelo v Haagu na Nizozemskem; na smrt pa bi ne smelo obsoditi nikogar, tudi s silo bi pred sodišče ne smeli pripeljati nikogar. Pameten človek vidi v tem sodišču le novo gesto, »da se nekaj naredi«.

Med Muslimani in Hrvatmi so se v Hercegovini nadaljevali spopadi in obstreljevanje z obeh strani kljub raznim miroljubnim podpisom. Za spopade mečejo krivdo eden na drugega, vse pa kaže na hrvaško etnično čiščenje Muslimanov.

Nekaj pozitivnega je pa beležiti: predstavniki verskih skupnosti se trudijo, da bi se ta obračunavanja ne sprevrgla v spopad med verami, to je v versko vojno. Kardinal Kuharič je v posebnem pismu pozval vse strani k miru in h graditvi skupne bodočnosti. Obsodil je tudi nasilje Hrvatov v Hercegovini. Zaradi tega mu je Boban, komandant hrvaških sil v tej deželi, očital, da drži s Srbi. Oglasila se je tudi srbska pravoslavna Cerkev. V Beogradu je zasedal sv. Sinod. V sklepnem poročilu je zapisano: »Sedanji voditelji so produkt komunističnega in ateističnega totalitarnega sistema. Zato bi jih morali zamenjati z boljšimi in bolj moralnimi osebami.« Med osebami je seveda tudi Slobodan Milošević.

NAVODILA ZA VOLIVCE

Volitve za pokrajinski svet v Trstu in Gorici

Pokrajinske volitve 6. junija na Tržaškem in Goriškem bodo letos prvič potekale po novem večinskem volilnem sistemu.

Na glasovnici (rumena barva) bodo razporejeni znaki vseh nastopajočih list oziroma strank. Zraven znaka bo na levi strani natisnjeno ime kandidata za predsednika, na desni strani pa ime kandidata v tistem okrožju. Pokrajinsko ozemlje je namreč razdeljeno na volilna okrožja.

Veljavno glasujemo tako, da **PREČRTAMO SAMO ZNAK STRANKE**, kateri smo namenili dati svoj glas.

Volitve za deželni svet

Na glasovnici bodo razporejeni znaki vseh list oziroma strank, ki nastopajo na teh volitvah.

Veljavno glasujemo tako, da **PREČRTAMO ZNAK STRANKE**, kateri smo se odločili dati svoj glas.

Kdor želi, lahko v vrstico zraven znaka napiše **PRIIMEK kandidata**, ki mu želi dati preferenčni glas.

Opozarjamo volivce, da je po novih določilih možno dati samo eno preferenco.

In še eno važno opozorilo: tako pokrajinske kot deželne volitve prihodnjega 6. junija bodo potekale samo en dan, tj. v nedeljo, 6. junija, od 7. ure zjutraj do 22. ure zvečer.

Začetek kolonije v Dragi: 6. julija. Izteka se čas za vpisovanje. Lahko se obrnete na telefonsko številko 040/22.61.17

Italijanska Cerkev in sedanja kriza političnih strank

Italijansko politično življenje doživlja krizo, ki je najhujša po zadnji vojni. Skoro vse stranke brez izjeme so prizadete s škandalom podkupnin ter izsiljevanja, ki mu preprosto pravijo »tangentopoli«. Zapletene so stranke in finančni mogočniki od turinskega FIATA do Olivettija. Afera ni zajela samo juga države, temveč celo državo od Sicilije do dežele Furlanije-Juljske krajine, saj so tudi v naši deželi aretirali nekaj politikov in finančnikov. V to afero se je zapletla tudi bivša komunistična partija. Zaradi tega so vse tradicionalne stranke diskreditirane, najbolj pa socialistična in demokrščanska stranka.

RAZSULO TRADICIONALNIH STRANK

Posledice so neizbežne. PSI je kot stranka v polnem razsulu, KD pa s tajnikom Martinazzolijem išče prenovno. Toda znotraj stranke so se že prej pojavili razkoli. Na Siciliji je nekdanji pristaš KD Orlando osnoval svoje gibanje oz. stranko Rete, na severu, posebno v Lombardiji in v Venetu, so nastale razne Lige povetini iz vrst demokrščanskih disidentov. Kaj bo ostalo od KD in zlasti od PSI, bodo pokazale volitve v nedeljo, 6. junija. Obema strankama napovedujejo velik osip. Pri tem ne gre spregledati, da sta prav ti dve stranki vodili italijansko politiko zadnjih 20 let v povezavi z manjšimi strankami.

KD IN CERKEV V PRETEKLOSTI

Stranka krščanske demokracije je zrastle po zadnji vojni kot stranka organiziranih katoličanov v obrambi demokracije pred komunistično diktaturo, ki je po končani vojni grozila tudi Italiji. Voditelji KD so bili v glavnem ljudje, ki so zrastle v vrstah Katoliške akcije razen De Gasperija, ki je izhajal še iz politične šole ljudskih strank za časa cesarske Avstrije. V takem položaju je Cerkev smatrala kot svojo dolžnost, da podpre stranko KD. To se je pokazalo posebno ob volitvah v državni parlament leta 1953. Vsa Katoliška akcija in ob njej Cerkev sta se zavzele za odkrito podporo KD. Od takrat dalje je Cerkev videla v KD stranko vernih laikov, angažiranih v javnem političnem življenju. Sedaj pa nenadoma takšen preobrat in polom.

Za italijansko Cerkev je bil to šok, saj vidi v krizi stranke krščanske demokracije nevarnost za še večjo laicizacijo civilne družbe. Njena želja je zato, da bi katoličani še naprej ostali zbrani okrog stranke, ki bi se navdihovala ob socialnem nauku Cerkve in resnične demokracije. To vidijo še vedno v neki prenovljeni KD, ki bi morda celo spremenila ime, bi pa ostala na braniku socialnega nauka Cerkve in evangeljskih moralnih vrednot v javnem življenju. To je prišlo posebej do izraza na zadnjem zasedanju Italijanske škofске konferenec od 10. do 14. maja. Spregovoril je predsednik kardinal Ruini, ob koncu so pa izdali

IZKAŽIMO ZAUPANJE SLOVENSKEMU PREDSTAVNIKU

Izid volitev v Dolini Aoste

Naravnost porazni so bili volilni izidi na deželnih volitvah za KD, socialiste in komuniste, ki so zabeležili hud padec tudi v mali republiki S. Marino.

Močno se je namreč uveljavila krajevna stranka Union Valdôtaine.

Deželni tajnik Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar je iskreno čestital stranki Union Valdôtaine za izjemni uspeh, ki ga je dosegla na deželnih volitvah v Dolini Aoste. Gre za navdušujoče izide, saj je stranka francosko govoreče manjšine s prodornim uspehom daleč pred vsemi ostalimi političnimi silami. Če k temu prištejemo še ideje francoske skupine okoli sen. Dujanyja, je samostojno politično nastopanje manjšin doživelo novo potrditev, ki je bodrilna tudi za Slovence v Furlaniji-Juljski krajini.

posebno tiskovno poročilo. Škofje se ne spuščajo v iskanje kake konkretne rešitve v današnji situaciji, pač pa podčrtujejo nekatera zapazanja: »Škofje so poudarili številne aspekte sedanje krize, od socialnih in ekonomskih do hude brezposelnosti in do političnih ter inštitucionalnih zapletov ter končno do vrednot kulturnega, moralnega ter duhovnega reda,« pravi tiskovno poročilo.

Tudi papež sam je mimogrede omenil sedanji zapleteni položaj v naši državi: »Mislim, da mi imamo svoj delež v sedanjem izzivu in pri tem mislim na pok. predsednika Pertinija, ki mi je ob nekem drugem kritičnem trenutku rekel, da bi Cerkev lahko veliko več storila v Italiji.«

Zganili so se tudi posamezni škofje, tudi videmski nadškof, ki je 30. aprila in 1. maja sklical vseškofijsko zborovanje laikov in duhovnikov na skupno temo: »Zavzetost katoličanov v politiki«. Odziv je bil res plebiscitaren, saj se je zbralo nad 900 delegatov. Nadškof Battisti je uvodoma rekel: »Naša Cerkev ni bila dovolj pazljiva, dovolj preroška. Naše pridige niso dovolj vznemirjale vesti; kristjani so šli iz cerkve preveč brezskrbni. Naše pridige niso pomagale pri izpraševanju vesti o dolžnosti na področju socialne pravičnosti in zakonitosti spričo težkih problemov, ki so se porajali v naši družbi.«

Verni laiki naj bi se ne umaknili iz politike, temveč jo znova prekvasilili z načeli pravičnosti, poštenosti, sposobnosti, nesebičnosti v službi skupnega blaga.

Od našega dopisnika iz Moskve:

Ruske dače

Zadnjič sem omenil »dačnike«: tokrat bi rad malo razširil to temo. Dače so bile hišice, ki so jih v prejšnjem stoletju imeli aristokrati in bogati meščani v okolici Moskve in Sankt Peterburga. Bile so v večini lesene, brez normalnega ogrevanja in torej neprimerne za dolge ruske zime. Rabili so jih za poletni počitek, za oddih, ko sta postala hrup in vročina v mestu neznosna. Pogostoma so bile tako blizu mesta, da so se poslovneži in visoki uradniki kar vsak dan vozili v mesto v službo. Kaj vsega se je v dačah (in okoli njih) dogajalo, lahko beremo v knjigah Turgenjeva, Tolstoja, Čehova in drugih ruskih pisateljev: skratka burno življenje.

Po oktobrski revoluciji so aristokrati in bogati meščani izginili. Niso pa izginile dače. Tudi po revoluciji so ostale simbol udobja, premožnosti (danes bi se reklo »status symbol«). Režimski veljaki so se radi pobahali s svojimi dačami. Resnici na ljubo, pogostoma to niso bile več prave dače, ampak zidane trdnjave, odlično ogrevane. Ostalo pa jim je ime, ker so pač bile oddaljene od centra mesta, na podeželju.

Kakor drugod po svetu so tudi v Rusiji preprosti ljudje vseh časov radi posneli mogotce in bogataše, posebno v njihovih okusih. Če se je graščak gostil s pečenimi piškami, so jih radi jedli tudi njegovi podložniki. (Piške so seveda zares dobre.)

Tako je bilo, in je, tudi z dačami. Vsak navaden meščan, pa naj živi v Moskvi, v Ekaterinburgu ali v Tuli, si želi dačo. Je pa dosti bolj praktičen, kot so tisti, ki jih ima za vzgled. Če so aristokrati imeli v dačah (in okoli njih) žure in komunistični vojaki svoje politseje, imajo današnji dačniki, poleg hišice za poletne počitnice, vrtiček, ki ga pridno obdelujejo. Ponavadi bolj ko je daleč od velikih mest, večji je ta vrtiček in torej večji pridelek.

Seveda nimajo vsi take sreče. Mnogi se zadovoljujejo samo z vrtičkom, brez dače. V bližini velikih in malih mest so oblasti dodelile prebivalcem parcele 5-6 arov. Na primer v okolici Moskve, celo okoli parkov v samem predmestju, je na tisoče in tisoče vrtičkov. Količine zelenjave, ki jo pridelajo, so včasih presenetljive. Kot sem že pisal, gre za običajno povrtnino. Nikoli pa ne manjkata »petruška« (peteršil!) in »ukrop« (koromač), ki ju ruska gospodinja dodaja ne samo vsaki mineštri in juhi, ampak tudi solati, mesu ter ribam, in to v velikih količinah. Na primer roast-beef garnirajo s peteršiljem, ki pa ni samo okrasek: dejansko ga pojejo.

Kaj pa tisti, ki nimajo niti takega vrtička? Tisti imajo na balkonu ali na oknu vazice »petruške« in drugih dišav in sanjajo o dači. Mnogi, da bi bila zamisel »balkonske« dače še bolj realna, gojijo na tem istem balkonu kokoši. Tako se včasih zbudim ob petelinjem petju in že mislim, da sem doma, na Krasu... Vendar me hrup in ropot z ulice kaj kmalu priključeta k stvarnosti: zbudil me je petelin iz tretje nadstropja naše stolpnice, v središču Moskve.

S.Č.

Sr. OŠ Boljunec

Kaj so našli arheologi v Miljah?

V teku arheoloških raziskav, ki so se odvijale sredi našega stoletja v miljski nekropoli in po drugih naselbinah v bližnji Istri, so italijanski arheologi verjetno odkrili marsikaj neprijetnega, ali pa, po njihovem mnenju, škodljivega italijanski javnosti, saj so te raziskave kaj kmalu opustili. Zato je pač razumljivo, da se še dandanes ta najdišča nahajajo ob splošnem nezanimanju v popolnem neredu.

Kamen spotike pa bi tudi tokrat bilo nacionalno vprašanje, kajti zdi se, da je ob sicer zelo površnih raziskavah, ki so bile izvedene, prišlo na dan, da so v teh naselbinah živela ljudstva slovanskega ter germanskega izvora, ne pa italskega. To pa je predvsem očitno v miljski nekropo-

li, kjer so izkopanine popolnoma slične najdbam v podobnih nekropolah v Sloveniji, Koroški in Štajerski. Med drugim so tam tudi našli uhane in druge elemente, ki, kakor izpričuje zgodovinar Branko Marušič, se jih najverjetneje da pripisati ljudstvom slovanskega izvora, ki so se relativno pozno pokristjanila.

Ob tem pa, žal že tako hudem dogodku, je treba še dodati, da so danes na najdbišču izvedli le zasilni izkop skeletnih ostankov, da bi lahko namestili tehnološke naprave, medtem ko bi lahko z natančnejšimi raziskavami in z modernejšimi arheološkimi kriteriji odkrili marsikaj novega glede nasebilne v Starih Miljah. S tem ne bi le enkrat za vselej razjasnili izvor tamkajšnjih naselbin, temveč bi tudi turistično ovrednotili same Milje in okolico. **Žerjal Ivan**

Evropska kultura v Gradcu

Mesto Gradec na avstrijskem Štajerskem je od Evropske skupnosti letos prejelo nalogo, da organizira že tradicionalni Evropski kulturni mesec. Od 24. aprila do 6. junija bodo na številnih prireditvah predstavili pomembne evropske dosežke v literaturi, gledališču, filmu, arhitekturi, glasbi in na različnih področjih likovne umetnosti. Večina prireditev bo izhajala iz konkretnih sodobnih dogodkov. Na področju arhitekture bo na primer Staromestni kongres razpravljala o problematiki »Obnove po vojnih rušenjih — toda kako?«, pri tem pa bo analiziral tragično uničevanje kulturnih spomenikov na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini tudi na podlagi izkušenj iz druge svetovne vojne in povojne obnove razrušenih mest, industrijskih središč in naselij po različnih predelih Evrope.

V tej zvezi bo predstavljen filmski in slikovni material o povojni obnovi v Nemčiji, Veliki Britaniji ali na Poljskem, prireditelji pa bodo z ozirom na dane okoliščine skušali organizirati strokovne ekskurzije v razrušena mesta in vasi Hrvaške, na koncu posvetovanja pa naj bi sprejeli poseben memorandum Evrope,

da po koncu vojne obnovi razrušena področja Hrvaške in Bosne in Hercegovine.

Gradec bo v času Evropskega kulturnega meseca tudi pravo slovensko duhovno okno v svet. Na tematskih pogovorih o literaturi se bodo predstavili mladi književniki iz več evropskih mest, med njimi tudi iz Ljubljane in Zagreba.

Med posebno zanimive prireditve pa sodi retrospektiva slovenskega filma iz let 1950, 1960 in 1990 z vrsto filmskih del, ki se prvič reprezentativno pojavljajo na večji evropski prireditvi.

**Katoliški
glas
bomo izboljšali
tudi
s Tvojo
pomočjo!**

Šušljanja in namigovanja ob slovenski Cerkvi

V času, ko se dnevne novice prepletajo ob aferi VIS in HIT, je normalno, da se tu in tam, upravičeno ali neupravičeno razmišlja tudi o slovenski Cerkvi, o njenem finančnem poslovanju, o morebitnih škandalčkih na tem področju, pa o vsem, kar se finančnega poslovanja tiče, o Cerkvenem denarju, ki naj bi bil, ne bil, ki je »splahnel«, bodisi ob Elanu, ali pa kdo ve kako...

Takšnih in podobnih ugibanj in zavitih ugovorov, pa celo rahlostrokovnih pogovorov je v zadnjem času kar precej. V določenih krogih se kar javno govori o »nečistih denarnih poslih«, ne glede na kako kje in zakaj. Govori se in za čudo, prav s tem me je te dni gnjavil znani slovenski ekonomist, ki je po slovenski pomladi začel še bolj javno kazati svoje versko prepričanje, čeprav ga tudi prej ni skrival, lahko bi mi rekli, da je to eden redkih, ki mu ni bilo treba svojega verskega prepričanja odmrzniti iz zamrznjenega stanja v prejšnjem režimu. Nalašč rabim bančniški izraz o odmrznitvi in zamrznitvi - Lahko bi to povedal kako drugače, pa naj bo tako, saj je tako boljše razumljivo in se tudi lepše sliši.

V tem naše ljubem svetu, zlasti še danes, izredno lahko dobimo opravačilo za vsako stvar. Od tega niso izvzeti denarni posli, četudi bi ti bili nepošteni, nezakoniti... Zato me prav nič ne preseneča, da se kar veliko govori o denarnih zadevah, v katerih naj je bila vpletena tudi slovenska Cerkve, ali pa posamezniki iz Cerkve na Slovenskem.

O tem polglasnem govoričenju, ali, če želite o »strokovnem obrekovanju« se je vedno nekaj šušljalo, pa se tudi še bo. Dejstvo je in bo ostalo, da v kolikor bo Cerkve na Slovenskem imela toliko idealizma in pripravljenosti v duhovnikih, da izpeljejo do konca vsa tista materialna dela, ki so za obstoj »vidne Cerkve« potrebna, se je, se in se bo tako ali drugače šušljalo o denarju, pa ne glede kje kako.

Vsem tistim, ki pa tako ali drugače dvomijo o poštenosti pri teh Cerkvenih delih, pa bi rad povedal, da je

marsikateri slovenski duhovnik vložil v marsikatero takšno delo ne samo svoje zdravje, pač pa tudi vse svoje prihranke in je tudi velikokrat vedel, da jih ne bo dobil nikoli vrnjene. V zahvalo pa običajno žanje marsikje obrekovanje, natolčevanje in vse takšne moderniške zavistniške peripetije, ki so prav v tem obdobju zelo moderne, da ne rečem vsakdanje.

Priznam pa, da novi časi postavljajo pred Cerkev na Slovenskem tudi nove dolžnosti, ne samo do verujočih, pač pa tudi do celega slovenskega naroda. Prav te nove dolžnosti pa so odraz cerkvenega pluralizma, da z jasno in utemeljeno besedo pride do resnice. Kot je dolžan vsak župnik dati ob koncu leta finančni obračun župljanom in seveda škofiji, prab tako bi morali to narediti tudi slovenski škofje za svoje škofije. Tu se ne gre, kdo bo komu solil pamet, ali pa si bo nekdo zopet mislil, da hočem škofom soliti pamet. - To jim bodo solili drugi! Želel pa bi jih opozoriti, da se to v Cerkvi marsikje že leta in leta dela, pa da je v pokomunističnem času tudi v Sloveniji dozorel čas za to.

Pri teh obračunih se ne gre za golo radovednost, pač pa za moralno odgovornost, ki Cerkvenemu vodstvu ni tuja. Tako bi odpadla vsa tista upravičena, ali neupravičena sumničavanja in kjerkoli bi se kdo ob tem spotaknil, bi mu vsakdo lahko rekel: »Poglej, Cerkve je toliko poštena, da je dala na mizo odprte karte. Si tudi ti v tem pošten?«

V kolikor bi do tega prišlo, bi odpadli vsi tisti sumi, o katerih se lahko še vedno govori kot: »O finansiranju, takšnem in drugačnem ob volilni kampanji. O posojilih, naložbah, delnicah, o denarju, ki je splahnel tako ali drugače...« Veliko je teh govoric, ki jih bo treba razčistiti. Končno pa, ob vseh Cerkvenih ekonomskih svetih, ki so in obstajajo, res ni to tako težko izvedljivo, je pa v tem trenutku potrebno. Drugače se lahko upravičeno dvomi o pokoncilski zamrznitvi poštenosti v Cerkvi na Slovenskem, na finančnem področju. **Ambrož Kodelja**

Naj ob tem uveljavljanju slovenske kulture v svetu še omenim, da je Svet Evrope za kulturo in izobraževanje podelil posebno nagrado novemu vzorno urejenemu Muzeju soške fronte v 1. svetovni vojni v Kobariidu zaradi »objektivnosti predstavitev zbirke in zaradi izrazite protivojne sporočilnosti. **Lev Detela**

Srečanje z duhovno glasbo

Preteklo soboto so se zaključili večeri duhovne glasbe, ki jih je že drugo leto organiziral travniški zbor. Prvi večer je bil orgelski, ko je nastopil slovenski organist H. Bergant. V drugem večeru pa instrumentalne skupine, ki so izvajale klasične skladbe.

Zadnji večer pa je bila na sporedu simfonično-zborovska glasba. Krstno izvedbo je doživela velika skladba goriškega skladatelja S. Jericija, »Magnificat« za soliste, zbor, orkester in orgle. V drugem delu programa pa Maša v C duru F. Schuberta.

Ob poslušanju in pregledu vseh treh večerov najprej ugotavljamo, da izvajalci in skladbe, ki so bile na sporedih, spadajo v naš srednjeevropski kulturni prostor: Goriška, Julijska krajina, Furlanija, Slovenija, Avstrija. Tudi ta sicer skromna iniciativa srečanj z duhovno glasbo izpričuje naravno povezavo vseh teh dežel vsaj na kulturnem področju.

Izvajalci zadnjega večera so bili: E. Pecorari, sopran, C. Lichtenberger, alt, A. Nagy, tenor, W. Jeschovnik, bas, L. Peressin, orgle, zbor S. Ignazio, »Coral di Lucinis«, »Cappella Carinthia«, H. Schamberger, dirigent. Posebno učinkovito in doživeto je zapela sopranistka E. Pecorari iz Farre v nelahkih arijah v Magnificatu in zlasti še v Schubertovi Maši. Tudi drugi izvajalci so dovršeno nastopili, saj sodobna glasba zahteva dovolj resen pristop in tudi prva izvedba kot poslušanje je narporno za vse. Schubertova Maša v C duru pa je izraz po eni strani dunajske klasike, po drugi strani pa je odlično delo premalo priznanega F. Schuberta.

Publika je hvaležno sprejela ta izvajanja sakralne glasbe, ki je danes mogoče bolj kot kdaj prej sobodnemu človeku tako potrebna. **S.J.**

DAROVI

Za proseško cerkev: v spomin na Katico Prašelj darujeta Pepi in Marija Ravbar 100.000 lir.

Za Pastirčka: v počastitev spomina g. Ljubke Šorli-Bratuž, Marija in Marko 200.000 lir.

Za lačne po svetu: N.N. 100.000 lir.

Za Slov. Karitas: v počastitev spomina g. Ljubke Šorli, Cvetka in Tonči Komac 50.000 lir.

Za otroke iz Bosne: Marija Kobal 50.000 lir.

Za misijone: V.G. 50.000 lir.

Za gobavce v Indiji: Stanko Zorko v hvaležen spomin gospe Slave Fučke 1.000.000; Kristina Zorko 50.000 lir.

Za cerkev na Peči: prvoobhajanci in njihovi starši 50.000; N.N. in N.N. nove oltarne prte.

Za cerkev v Rupi: prvoobhajanci in njihovi starši 50.000 lir.

Za lačne, trpeče in uboge otroke v Bosni: prvoobhajanci s Peči in iz Rupe 47.000 lir.

Za cerkev na Kontovelu: v počastitev spomina Ljubke Šorli N.N. 300.000 lir.

Inštitut za slovansko filologijo

Novi problemi na tržaški univerzi

Slovenska javnost še ni zadostno obveščena o kritičnem položaju Inštituta za slovansko filologijo na tržaški filozofski fakulteti, ki mu zaradi pomanjkanja učnega osebja grozi ukinitve. To bi imelo izredno težke posledice, saj bi pomenilo, da na filozofski fakulteti ne bi več poučevali slovenskega jezika in književnosti!

Kako pa je do tega stanja sploh prišlo? Inštitut je bil ustanovljen leta 1947. Odtlej so učni predmeti ostali nespremenjeni: slovenščina, ruščina, srbohrvaščina, zgodovina slovanskih držav in slovanska filologija. Slavistika v Trstu torej ni doživela nikakršnega razvoja, ampak je le nazadovala. Ob svoji ustanovitvi je Inštitut štel štiri redne profesorje. Taka situacija je trajala do osemdesetih let, a pred nekaj leti so kar trije redni profesorji (Benacchio, Jože Pirjevec in Ivan Verč) zapustili Inštitut. Njihovih mest niso zasedli redni profesorji ampak suplenti, ker imajo ti nižje plače in zato omogočajo fakulteti, da prihrani nekaj denarja. Prof. Pirjevec in prof. Verč sta sicer upala, da jima bo fakulteta zopet ponudila njuni prejšnji katedri, vendar se njuno pričakovanje ni uresničilo. Prof. Verč je že pred svojim odhodom opozoril dekana filozofske fakultete, prof. Silvo Monti, da se bo Inštitut kmalu znašel v neznosnem položaju, saj bosta v njem delovala le en reden profesor in ena asistentka. Štirje učni predmeti bodo zato prepuščeni suplentu. Verčevi pozivi pa so na žalost naleteli na gluha ušesa.

Verčeve napovedi so se kasneje uresničile. Asistentka se je upokojila, tako da je zdaj edini redni profesor na Inštitutu prof. Marija Pirjevec, ki poučuje slovenščino, medtem ko so ostali predmeti v rokah suplentov, ki se vsako leto menjujejo. Negativne posledice tega položaja najbolj občutijo študentje. Stalno izmenjavanje suplentov namreč znižuje kvaliteto pouka in povzroča precejšnje težave absolventom, ki bi si želeli osnovati in zaključiti svojo diplomsko nalogo z istim profesorjem. Fakulteta nadalje nudi Inštitutu premalo finančne podpore, da bi lahko nabavil nove knjige in publikacije ter organiziral konference, seminarje in podobne pobude.

Poleg vsega tega je sedanja situacija Inštituta protizakonita: zakon namreč predvideva, da je pogoj za njegov obstoj prisotnost najmanj dveh rednih profesorjev.

Kakšna bo torej usoda slavistike v Trstu? Pred nedavnim se je pojavila možnost, da bi prof. Mitrovič dobila katedro za srbohrvaščino, vendar si fakulteta ni dovolj prizadevala za njeno namestitev, tako da se je ta profesorica odločila za katedro na Fakulteti za prevajalce, kjer načrtujejo ustanovitev posebnega centra za slavistiko, ki bi nedvomno zagotavljal profesorjem boljše delovne pogoje kot Inštitut za slovansko filologijo na filozofski fakulteti. Tudi prof. Marija Pirjevec je prejela vabljivo ponudbo, naj se preseli na Fakulteto za prevajalce, tako da sploh ni gotovo, da bo še naprej poučevala na Inštitutu. Če bo tudi ona odšla, bo Inštitut ostal brez rednih profesorjev in bo praktično propadel, kajti funkcije prof. Pirjevca ne bo mogel prevzeti suplent. Poleg tega pa sta tudi

suplenta za ruščino in srbohrvaščino izjavila, da imata namen zapustiti svoje mesto, in težko ju bo nadomestiti. Kateri profesor bi rad delal na Inštitutu, ki je v tako negotovem položaju in ne nudi nobene možnosti za profesionalno napredovanje?

Problemi Inštituta pa niso neresljivi. Zadostovalo bi, da bi ob odhodu ali upokojitvi kakega rednega profesorja s kakega drugega Inštituta filozofske fakultete njegovo katedro namenili Inštitutu za slovansko filologijo. Število stolic je namreč strogo omejeno in ga določa ministrstvo. Na žalost ni veliko možnosti, da bi se to uresničilo, saj bi se le stežka kak druga stroka filozofske fakultete odrekla eni katedri v korist slavistike.

Tudi dekan in svet fakultete Inštitutu nista posebno naklonjena in ne kažeta prave volje, da bi problem rešila. Mar je tudi vanje prodrli tradicionalni in neutemeljeni strah pred vsem, kar je slovensko, ki je v Trstu še vedno tako občuten? Dekan in svet namreč neupravičeno zavračata krivdo za to težavno stanje na ministrstvo. Sedanji problemi pa so večinoma posledica njunih zavestnih izbir, s katerimi sta v preteklih letih pri podeljevanju stolic zanemarila slavistiko. To je privedlo do sedanjega dejstva, da imajo nekateri drugi inštituti mnogo več rednih profesorjev kot slavistika kljub temu, da imajo tudi manj študentov. Slavistiko namreč obiskuje približno 300 študentov raznih smeri filozofske fakultete, pedagogije, ekonomije, prava idr. Gre za zamejske Slovence, študente iz Slovenije in Hrvaške, ampak tudi za Italijane. Celo na videmskem Inštitutu za slovansko filologijo, kjer je število študentov manjše, so zaposleni štirje redni profesorji!

Še najbolj aktivni so študentje, ki so večkrat priredili zborovanja, pred kratkim pa so se odločili, da bodo poslali v Rim petico in so zato začeli zbirati podpise proti ukinitvi Inštituta, ker se zavedajo, da bi to bila neprecenljiva izguba ne samo za slovensko manjšino, ampak za celoten Trst. Že zaradi geografskega položaja mesta bi bilo nesprejemljivo, da bi filozofska fakulteta ostala brez Inštituta za slavistiko, saj bi se morali študentje, ki bi se želeli posvetiti učenju slovenščine na univerzitetni ravni, preseliti v Ljubljano. To bi bil pravi paradoks, ker bi italijanska država, ki zagotavlja nam Slovcem pouk v materinščini, prisilila tiste, ki bi radi poučevali slovenščino na srednjih ali višjih srednjih šolah, da odidejo iz Trsta. Italijanska država nam tako da šole, vendar nam ne garantira, da se bodo profesorski kadri lahko še naprej usposabljali v Trstu.

Prevrati, ki so jih v zadnjih letih doživele vzhodnoevropske države, bi lahko kvečjemu spodbudile filozofsko fakulteto, da bi delovanje Inštituta potencirala in uvedla nove učne predmete (npr. češki in slovaški jezik), dogaja pa se ravno obratno. Tudi to kaže na zaprtost Trsta. Če ministrstvo ne bo poseglo (kajti skorajda ni upati v pomoč fakultete same) in rešilo te neznosne situacije, bo ukinitve Inštituta še pospešila zaskrbljivo krizo, ki jo Trst že vse predolgo doživlja.

Sara Trampuž

Opčine

12. praznik mladih pevcev

Pevski zbori Vesela pomlad z Opčin prirejajo 12. praznik mladih pevcev. V soboto, 5. junija, bo v župnijski cerkvi sv. Jerneja koncert gostujočega MePZ Ars Nova iz Clusoneja (Bergamo), ki ga vodi Gianluigi Bigoni. Nastopila bo tudi DPS Vesela pomlad pod vodstvom Franca Pohajača. V nedeljo, 6. junija, pa se bo v parku Finžgarjevega doma na Opčinah s pričetkom ob 16. uri odvijal KULTURNO ZABAVNI POPOLDAN, ki ga bodo oblikovali OPZ Zvonček z Repentabra, OPZ iz Trebč ter domači zbori Vesela pomlad, čarodej Nevio Martini, mladinski igralski skupini SKD Tabor ter godba na pihala s Proseka. Da bo res veselo, bosta poskrbela Sergej Verč in Boris Kobal. Za prijetno počutje bo na razpolago dobro založen kiosk, pričakujejo pa vas tudi prijetna presenečenja. Prisrčno dobrodošli!

Čestitke

Ob sklepu Slovenske akademije znanosti in umetnosti, da postaneta njena člana tržaška pisatelj

Boris Pahor in Alojz Rebula, jima Slovenska skupnost čestita, obenem pa izraža veselje nad zaslužnim priznanjem, ki dviga ponos vse naše skupnosti.

Iz delovanja SKK

Tudi zadnja dva tedna smo v Slovenskem kulturnem klubu imeli zelo zanimivi srečanja.

V soboto, 22.5., se nam je v klubovskih prostorih predstavil pisatelj Alojz Rebula. Izhodišče za pogovor z umetniškim ustvarjalcem je bil izid prevoda v italijanščino Rebulovega romana V Sibilinem vetru, potem pa so predvsem maturantje izkoristili priložnost, da so postavili pisatelju tudi bolj splošna vprašanja in ga tako bolje spoznali. Poleg pisateljske je torej prišla na dan tudi njegova človeška dimenzija. Za vse klubovce pa je bil to gotovo prijeten večer, saj so že dolgo čakali, da bi Rebula spet prišel predavati v klub.

Naslednjo soboto, 29.5., pa je Slovenski kulturni klub obiskal priljubljeni igralec Stane Raztresen, ki nam je ob svoji osemdeseti obletnici podal recital z naslovom Na 80. pragu (Domovina). Občinstvo je tako lahko prisluhnilo recitaciji teksov od Prešerna do Cankarja, preko Aškercica, Gradnika, Kosovela, Birse in še drugih. Nakar so sledila vprašanja ter sproščen pogovor z gostom.

Tomaž Susič

Valentina Destri nagrajena

Sklad »G. De Banfield« je priredil nagradni natečaj za najboljši šolski spis ali risbo na temo o naših dedih. Izmed 900 prispevkov so izbrali spis Valentine Destri, dijakinje Pedagoškega liceja A.M. Slomšek, torej slovenskega šolskega zavoda iz Trsta, za najboljšega. To je zelo pomemben uspeh liceja Slomšek, pa tudi slovenskega šolstva v Italiji nasploh, saj so nagrade prejeli tudi nekateri dijaki nižje srednje šole Ivan Cankar in trgovskega zavoda Žiga Zois.

Od 10. do 12. junija bo v cerkvi Novega sv. Antona podaljšano čiščenje Sv. rešnega Telesa. Slovenski verniki imajo vse tri dni uro čiščenja od 15. do 16. ure.

Poletno središče Sklada Mitja Čuk

Prosvetni dom na Opčinah
od 16. do 27. avgusta 1993

Vpisovanje: od 2. do 6. avgusta med 9. in 12. uro
na Narodni ul. 126 - Opčine

SKLAD MITJA ČUK

»V naravo veselo...«

Vabi vse šolske otroke

v Park Finžgarjevega doma na Opčinah

v soboto, 12. 6. 1993, od 9. ure dalje.

Otrokom bomo nudili malico, kosilo, pijačo in zabavo zastoj.

Tudi odrasli ne bodo lačni.

Prinesite stare igrače in stripe za »boljši sejem«

in odejo za na travo.

Cerkev na Kontovelu

Na kontovelskem griču se ob robu vasi razgleduje na morje lepa cerkev sv. Hieronima. Vseodpuščajoča prenaša zmrzal in odjugo, tako v ožjem kot v prenesenem pomenu.

Posvečena leta 1634, je od leta 1874 do 1892 bila podružna cerkev. Leta 1892 je bila povzdignjena v župnijsko cerkev. Njen glavni oltar je bil prenešen iz frančiškanskega samostana v Grljanu, ki ga je ukinitel Jožef II. leta 1785.

Njeno pročelje, izpostavljeno vsem vremenskim nepravilnostim, nujno potrebuje popravil. Sedanjemu upravitelju g. Jožetu Špehu so predložili proračun za 70 milijonov lir. Deželi, ki prispeva posojilo, pa bo treba odšteti 4 milijone letnih obresti.

Župni upravitelj se zato obrača na velikodušna srca bližnjih in daljnih prijateljev za pomoč. Dohodki cerkve so silno skromni, pa tudi prebivalcev ni veliko (560). Gibalna vzmet za čast božjo in ohranitev naših cerkva naj nas vzpodbuja k radodarnosti.

50-letnica zaobljube

14. februarja t.l. je v zavodu sester dominikank v Rimu, kjer že dolgo let biva, obhajala 50. obletnico zaobljube s. M. Cecilija - Lidija Kovarčič. Doma je od Sv. Ivana v Trstu, kjer je bila zelo dejavna v tamkajšnji slovenski verski skupnosti. Bila je namreč članica Marijine družbe in navdušena cerkvena pevka. Po vstopu v red dominikank je delovala najprej v Trstu, že dolgo let pa je — kot že rečeno — v Rimu.

Kljub oddajnosti je z našo skupnostjo s. M. Cecilija povezana preko Katoliškega glasa, ki ga zelo rada prebira. Posebno jo veseli, če v našem listu najde kako novico o domačem kraju. Rada je prebirala tudi Mladiko. Poleg tega pa prihaja enkrat ali dvakrat na leto v Trst.

Ob tako visokem in pomembnem jubileju čestitajo s. M. Ceciliji sve-toivanski prijatelji in celotna svetoivanska slovenska župnijska skupnost.

Prijatelji iz svetoivanske župnijske skupnosti

Prof. Sobanu podelili nagrado iz Černetovega sklada

Osemnajst rdečih nageljnov je v ponedeljek zvečer krasilo Peterlinovo dvorano. Kot je v svojem govoru povedal Saša Martelanc, predstavljajo ti nageljni osemnajst podelitev nagrad iz Černetovega sklada od leta 1976 do letos. Letos postaja tako ta nagrada »polnoletna«. Martelanc je podal kratek življenjepis Dušana Černeta, časnikarja ter političnega in javnega delavca, ki je umrl leta 1975 in po katerem so poimenovali nagrado, katero podelijo vsako leto posameznikom in ustanovam, ki s svojim delovanjem prispevajo k vsestranskemu razvoju in obrambi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Govornik se je spomnil tudi preteklih nagrajencev, pa tudi pokojnih članov Sklada Dušana Černeta: teh je — prav tako kot Černetovih večerov — osemnajst.

Dr. Zorko Harej je v svojem posegu v imenu Sklada utemeljil podelitev letošnje nagrade prof. Stanislavu Sobanu. Prof. Soban je že leta 1949 začel učiti na slovenskih šolah v Trstu. Od leta 1955 pa do upokojitve leta 1976 je bil redni profesor pravnih in ekonomskih ved na zavodu Žiga Zois. Ker je primanjkovalo učil, jih je sam sestavil. Izdelal je tudi zakonski osnutek za zaščito slovenske manjšine v Italiji in je še danes

upoštevati pravni svetovalec, h kateremu se zatekajo posamezniki in organizacije.

Nato je prof. Robert Petaros v imenu upravnega odbora, ravnateljstva in uslužbencev openske hranilnice izročil prof. Sobanu denarno nagrado, ki jo je letos v celoti prispeval ta denarni zavod. V svojih zahvalnih besedah se je nagrajenec spomnil prijateljstva s pok. Dušanom Černetom in izrazil voščilo, da bi Černetova načela o zvestobi do naroda, krščanstva in demokracije še naprej vodila mlado generacijo.

Deželni svetovalec SSK Ivo Jevnikar je v svojem posegu ponovno omenil vlogo prof. Sobana kot pravnega svetovalca SSK, dr. Drago Legeša pa je obudil spomin na goriško Malo semenišče, katerega gojenec je bil tudi letošnji nagrajenec, in na pomembno narodoobrambno vlogo tega zavoda.

Ivan Žerjal

Skupno tržaško romanje

Duhovska zveza prireja
večdnevno romanje
v Umbrijo - deželo
svetnikov -
od 28. junija do 2. julija

Še enkrat: Kam gredo mladi?

V nedeljo, 23. maja, se je v cerkvi Srca Jezusovega zaključil pomladni cikel kulturnih srečanj na temo »Kam gredo mladi« z bogatim in prijetnim srečanjem z mladim dr. Giovannijem Bacheletom, profesorjem fizike na univerzi v Rimu. Gost večera, ki je takoj navezal topel in prsrčen stik z zelo številnim občinstvom, je sin znanega Vittoria Bacheleta, klenega krščanskega političnega delavca (podpredsednika višjega sodnega sveta - CSM), ki so ga februarja 1980 divje umorile rdeče brigade. Sin Giovanni je tedaj pretresel vso Italijo, ko je na očetovem pogrebu z iskrenim odpuščanjem prosil za ubijalce svojega očeta. Sedaj je oče treh otrok, ki z navdušenjem in preprostostjo svojega življenja priča o tem, da obstajajo ideali, ki nikdar ne zamrejo, ker so živi in večni.

Je bilo odpuščanje nekaj junaškega? Nikakor ne, pravi; zanj ni bilo v tem nič čudnega. To je bila edina možna pot, logičen krščanski odgovor. Izkazalo se je tudi človeško učinkovito, ker je njegovo dejanje pripomoglo spraviti na kolena italijanski terorizem let 1970/80. Toda v tistem trenutku je mladi Giovanni naredil le to, kar je bilo zanj nekaj povsem naravnega, ker je pač ob očetovem zgledu rasel v zdravem krščanskem okolju. In to je odsevalo v vseh njegovih odgovorih: človek se ne nauči dati življenje v trenutkih junaštva, ampak v svoji vsakdanjosti. Življenje je velik dar, ki pa postane še bolj dragoceno, ko je darovano za druge. Konec koncev je to, kar ostane, prav dejanje ljubezni. To je dihlo iz njegovih besed: krščanstvo, uteljeno v najmanjših (banalnih?) stvarih vsakdanjosti, ki postajajo vse večje, svete in večne, ko človek sledi božjemu klicu, vse bolj konkretna udejanjena molitev v zavzetem trudu in veselem nesebičnem žrtvovanju za druge - imitatio Christi.

Bachelet je pozval mlade, naj z gorečnostjo skušamo odkriti, kam smo klicani, in naj to živimo z vnetostjo. V odprtosti do Evangelija, polni upanja in brez strahu pred prihodnostjo naj se vzgajamo v zrele in odrasle kristjane, ki se odgovorno pripravljajo živeti konkretnost svoje poklicnosti kot odgovor na krst. Pomembno je tudi odgovarjati na družbene, politične in kulturne izzive, ki jih čas postavlja pred nas. Pri tem moramo biti kompetenti, sposobni izvajati specifične poklice, pripravljeno dati največ, kar lahko damo. Kdor ne ve, kaj hoče in ne zna ničesar dobro opravljati, nasede parazitnim degeneracijam družbenega sistema, ki jih današnja Italija dobro pozna. Kdor zna le pridigati o demokraciji, solidarnosti, narodu... in obenem ni sposoben predstaviti veljavnih in konkretnih načrtov, se lahko preživlja le še s podkupninami. Le profesionalno kompetentni ljudje, ki so zaradi svojih sposobnosti primerni za opravljanje določenih nalog, se lahko svobodno in nezainteresirano ubadajo za dobro bit drugih. Prav preko krsta smo poklicani, da prekvajamo svet, v katerem živimo, in si prizadevamo za spreminjanje krivičnih družbenih struktur. Delo in družina sta za Giovannija Bacheleta dve komponenti istega načrta in sta med sabo zelo povezana. Če se zniža kakovostni nivo dela, se začne krhati tudi družinsko ravnovesje; prav zato je pomembno dati bodisi v enem

kot v drugem vse od sebe. In s Kristusom se to breme nosi z veseljem v polnosti realizacije samega sebe.

Kulturni center Stella Matutina in Skupnost krščanskega življenja, ki sta letos organizirala kulturna srečanja o mladih na stičišču latinskih, germanskih in slovanskih narodov, z zadovoljstvom gledata na prehojeno pot in dosežene rezultate. Obenem napovedujeta, da se bodo taka in podobna srečanja, ki želijo biti prispevek k oblikovanju kulture nove evangelizacije, h kateri nas je povezal papež Janez Pavel II. na pastoralnem obisku, nadaljevala jeseni.

Danijel Devetak

Nadvse uspela prireditev - podeljevanje bralnih značk na OŠ Fran Erjavca v Štandrežu

Tudi letos se je med učenci vršilo tekmovanje za bralno značko in se zaključilo z nagrajevanjem tistih, ki so veliko brali. Na prireditvi, ki je bila v sredo, 26. maja, je učiteljica Majda Paulin najprej podala nekaj misli o važnosti branja in med drugim povedala: »Knjiga vam je znan-ka, odpira pogled v svet, izpopolnjuje vaše znanje, večja vam miselne sposobnosti, spomin in domišljijo. Dobra knjiga vzgaja, lepo pisana pa oblikuje govorico.« Vsem učencem je zaželela veliko zadovoljstva ob branju in da bi še nadalje pridno bogatili svojo mlado osebnost.

Za to priložnost so imeli v štandreški šoli v gosteh likovnega oblikovalca in ilustratorja Walterja Grudina, ki so ga učenci sprejeli z navdušenjem in burnim ploskanjem. O njem so takole zapisali:

Walter Grudina riše zelo lepo. On nam je ilustriral letošnje šolske dnevnike. Pokazal nam je, kako ustvarja stripe. Zvedeli smo, da ima štiri otroke, ki so pravzaprav junaki Galebovega dnevnika. Najstarejši sin ima osem let, najmlajša Nina pa sedem mesecev. (Eva Del Fabbro).

Radovedni otroci smo ga nasuli z vrsto vprašanj. Rad je odgovarjal nanje. Po vsem tem nam je narisal - s črnim flomastrom na rumeno lepenko - Jurija in njegovega psa, ki bereta knjigo o Indijancih in si predstavljata, da sta tudi onadva taka. Spodaj je dodal napis: Branje te pelje v čudovite dogodivščine. S tem se tudi mi strinjamo. (Tanja Zotti)

Ob koncu tega prijetnega srečanja

Walter Grudina riše za štandreške učence

ja nam je Walter Grudina podelil bralno značko. Vsakemu učencu je daroval še strip z zabavnim besedilom, ki ga je sestavil in ilustriral prav za nas, štandreške otroke. Jaz sem ga prosila za dopis v dnevnik in napisal mi je tudi posvetilo, v katerem pravi, da lepo riše, kdor riše s srcem. Povedal nam je, da prihodnje leto ne bo več risal dnevnika, ker bo drugačen. Vseboval bo pesmi, pravljice in pregovore. Ko je to rekel, nam je bilo zelo žal. Vsi namreč listamo po Galebovem dnevniku. (Jana Plešničar)

Odkrili so kip nadškofu Margottiju

V soboto, 29. maja, so v prostorih nadškofijske palače v Gorici, in sicer na stopnicah, ki iz veže vodijo v prvo nadstropje, odkrili doprsni kip nadškofa Karla Margottija. Kip je delo kiparja prof. Silvana Bevilacqua. Ob odkritju so povedali, da je kipar izdelal kip najprej v mavcu, potem pa se je odločil, da ga izkleska v kamnu. Pred sabo je imel nadškofa še mladega, ko je leta 1934 prišel v Gorico, zato tudi sedanji kip upodablja Karla Margottija v mladostni držji in ne takega, kot smo ga poznali zadnja leta.

K odkritju kipa se je zbralo kar lepo število starejših duhovnikov, ki jih je on posvetil. In teh ni bilo malo, saj so bila leta 1934-1950 zelo bogata na poklicih. Našteli smo, da je posvetil nad sto duhovnikov za goriško nadškofijo tostran in onstran meje. Seveda so danes že vsi starejši.

Dušan Jelinčič, Igor Škamperle in Franka Žgavec na predstavitvi nove knjige

Predstavitev nove knjige

V Katoliški knjigarni so dne 28. maja predstavili novo knjigo tržaškega pisatelja Igorja Škamperleta. Po pozdravnih besedah prof. Franke Žgavec je o knjigi spregovoril dr. Dušan Jelinčič. Zvedeli smo, da je knjiga pravzaprav avtobiografski roman, v katerem pisatelj govori o svoji mladosti in o svoji rasti. Prepletajo se zato študentovska doživetja, pa pripovedi o njegovih gorskih vzponih tako po naših Julijcih kot tudi po tujih gorah. Ali kot je zapisano v spremni besedi: »Tematsko se suče Škamperletova pripoved okrog treh (med seboj sicer neločljivo povezanih) sklopov: religioznega čustvovanja, ljubezni in avanture alpinizma.«

O knjigi je nato spregovoril avtor sam. Gre za tržaškega še mladega pisatelja (r. 1962), ki je srednje šole opravil v Trstu ter nato odšel v Slovenijo, najprej na gozdarsko šolo, potem na Visoko šolo za telesno kulturo in še na Filozofsko fakulteto. Sedaj je nameščen na Filozofski fakulteti.

Slikarka rož in cvetja

V preteklem mesecu maju (24.5.) je obhajala 90-letnico rojstva Milica Kogoj, slikarka rož in cvetja. Goričanoma je znana zaradi razstav, ki jih je imela, sicer pa živi tiho in skrito življenje na svojem domu v ul. Aquileia.

Jubilantka se je rodila na Bukovem pri Cerknem v učiteljski družini. Njen brat je bil pok. Vlado Kogoj, učitelj. Ker je bil oče učitelj, se je tudi Milica selila iz kraja v kraj po Tolminskem. Med prvo svetovno vojno so bili kot begunci v Mariboru. Po vojni je opravila gospodinj-ski tečaj pri šolskih sestrah v Tomaju, v Ljubljani pa je dosegla diplomu za poučevanje ročnih del. Toda časi niso bili naklonjeni slovenskim učiteljicam in Milica je prišla kot družabnica h grofici Evgeniji Totto v Trstu. Po zadnji vojni je dobila mesto kot vzgojiteljica v Dijaškem domu. Tu se je upokojila in od takrat živi na svojem domu.

Nagnjenje do slikanja je imela od mladosti, toda ni imela priložnosti, da bi se uveljavila. Šele leta 1976 je nastopila na skupni razstavi v Dijaškem domu. To ji je dalo pogum, da je pozneje še večkrat razstavljala. Njena ljubezen so rože, so cvetice, kjer je prava mojstrica. Zaradi let zadnje čase ne slika več, vendar je slika do nedavna. Jubilatki naše čestitke in voščila.

Prodaj trisobno stanovanje v Gorici na Travniku. Tel. 040/637085 od 14. do 15. ure.

Učenci OŠ A. Gradnik iz Števerjana bodo zaigrali Finžgarjevo otroško igro

Vedež

Zvesti bralci bodo prejeli tudi bralno značko.

Prireditev bo na števerjanski šoli v sredo, 9. junija 1993, ob 14.30.

Vabljeni!

Medškofijsko romanje na Sveto Goro

V nedeljo, 30. maja, se je verno ljudstvo goriške nadškofije in koprške škofije zbralo na Sveti Gori in skupaj počastilo Mater božjo.

Kot je Marija že od nekdaj znala združiti slovensko, italijansko in furlansko prebivalstvo, prisluhnila prošnjam in molitvam vseh, ki so stisnjeni na našem bornem koščku zemlje, tako je tudi v nedeljo povežala vse romanje v eno družino.

Obred se je pričel ob 15. uri z molitvijo, ki so jo pripravili mladi slovenskega, italijanskega in furlanskega porekla, iz Stelle Matutine. Ob skupnem petju, ob branju poezij o Sveti Gori in ob molitvi rožnega venca smo skupaj zbrano pričakovali in se tako pripravili na sveto mašo, ki sta jo v prepolni cerkvi darovala koprski škof Metod Pirih in goriški nadškof Antonio Vitale Bommarco. S petjem nas je spremljal pevski zbor sv. Ignacija, ki ga je vodil Stanko Jericijo.

Škofa sta pozvala zbrano občestvo, naj se tudi preko svetogorske Marije, zavetnice naših očetov in kultur, stalno obračamo k Očetu in ga prosimo, naj pošlje svojega Svetega Duha, ki naj naredi iz vseh nas, ki smo si po narodnosti različni, eno samo družino. Sveti Duh Tolažnik naj nas reši vsakršnega strahu in naj nam podeli odprtost in medsebojno družinsko ljubezen.

Bogoslužje se je zaključilo z blagoslovom in z željo v srcu, da bi se čez leto dni zopet srečali.

Rupa

Praznik sv. Trojice, 6. junija t.l.

Češčenje Jezusa v sv. Rešnjem telesu bo po maši ob 10. uri.

Za može in fante: za otroke in mladino: za žene in dekleta: 13.30; za vse: 14.30; MPZ Rupa-Peč: 14.45. Vmes bo tiho češčenje. Molitvene ure bodo iz knjižice Občestvo pred Bogom. Pridite, molimo!

TEDNIK LJUDSKEGA RADIA

- Rešitev Italije v novih strankah
- Evropa je dala Srbiji prosto pot
- V Sloveniji se razkraja bivši režim
- Slovenska skupnost smerokaz naše prihodnosti

Zanimivo gostovanje

V soboto, 12. junija, bo gostovala v Gorici koroška skupina z delom »Reke mojega življenja!« za zbor, soliste in orkester. Delo je pisano kot večernice v čast škofu-spoznavalcu A.M. Slomšku. V libretu, ki ga je izdala Krščanska kulturna zveza, piše predsednik Zerzer, da so želeli s tem delom doprinesiti Korošci svoj delež proslavam A.M. Slomška v Sloveniji. Nalogo so zaupali cerkvenemu glasbeniku Jožetu Ropitzu, kateremu je uspelo pridobiti za sodelovanje pisatelja Alojza Rebulu. Rezultat so večernice, ki so že med študijem navdušile zbor Srce in zbor Gallus, ki sodelujeta pri izvedbi. Potrudimo se tudi mi poslušalci in ne pozabimo tega edinstvenega nastopa!

K.M.

Seja Zveze slovenske katoliške prosvete

Odborniki Zveze so se zbrali na zadnji seji pred počitnicami. Tokrat je bila v Doberdolu, združena z večerjo na kmečkem turizmu »Pri Cirili«.

Dnevni red:

1. spomnili smo se pok. Ljubke Šorli. Predsednik dr. Paulin je prebral zahvalo za sožalje in sodelovanje pri pogrebu, ki sta jo poslala dr. Lojzka in dr. Andrej Bratuž. G. Ljubka bo kot svetilnik ostala vedno med nami.

2. pregled opravljenega dela in načrti:

12. junija 1993 bodo v Gorici gostovali Korošci. Predstavili nam bodo večernice v čast škofu - spoznavalcu A.M. Slomšku »Reke mojega življenja«.

Letos so na glasbeni šoli »E. Komel« kar trije dijaki, ki se pripravljajo na diplomski izpit na konservatoriju v Trstu. Vsi trije bodo imeli poleg skupnih tudi samostojne koncerte.

21. avgusta 1993 bo na pobudo centra za glasbeno vzgojo »Emil Komel« gostovanje mladinskega zbora iz Moskve.

V nedeljo, 10. oktobra 1993, bo naša Zveza gostovala na Koroškem z Vodopivčevim delom Srce in denar. Če bo mogoče, bo temu dodan še en nastop, morda v Sloveniji.

ZSKP, Katoliška knjigarna in Skupina 75 prirejajo za drugo polovico junija razstavo fotografij. Sodelovanje in tema sta prosta.

Društvo Sabotin pripravlja zgodovinsko razstavo o Štmavru v nekdanji šoli v Štmavru.

K.M.

Krščanska skupnost v Podgori je praznovala

Lanskega oktobra je naše časopisje poročalo o tristoletnici posvetitve podgorške cerkve sv. Justa tržaškemu mučencu. Jubilejno leto se je pričelo na praznik Rožensvske Matere božje. Morda je kdo pričakoval, da se bodo v tem času odvijala pomembna kulturna, glasbena in družbena srečanja. Podgorci smo želeli proslaviti svojega zavetnika zlasti z duhovnim poglobljanjem in molitvijo. Res smo v okviru praznovanja pripravili več srečanj. Za nas Podgorce, ki radi zahajamo v našo cerkev, je bilo jubilejno leto vsekar blagoslovljeno.

V soboto, 22. maja, pa nas je obiskal g. nadškof p. Anton Vital, da bi z nami zaključil slavje ob pomembni obletnici. Pred cerkvijo so

V skrbi za slovensko šolo

Prejšnji teden se je sestel Odbor Sindikata slovenske šole - Tajništvo Gorica. Ocenil je splošno stavko, ki jo je na pobudo učnega in neučnega osebja, dijakov ter javnega mnenja oklical za 13. maj proti nasilni in neutemeljeni odločitvi ministrstva za šolstvo »o transformaciji učiteljskega s slovenskim učnim jezikom S. Gregorčič v sekcijo priključeno klasičnemu liceju P. Trubar v Gorici«. Stavka je bila po oceni odbora vsekar uspešna, saj je ob splošnem ogorčenju slovenske narodnostne skupnosti in njenih predstavnikov — protestna pisma so poleg SSS pristojnim oblastem pisali tudi deželni svetovalec SSK I. Jevnikar, pokrajinska odbornica za šolstvo A. Devetak, slovenski župani, predstavnik vsedravnega šolskega sveta J. Pečenko, senator D. Bratina je posredoval direktno pri min. za šolstvo R. Jervolino —, odlok, po katerem naj bi prišlo do združitve med učiteljskim in klasičnim licejem, zamrznjen. Vendar odbor čaka od ministrstva uraden odgovor, s katerim naj ministrstvo prekliche ukrep o združitvi dveh slovenskih šol. Če do tega ne bo prišlo v doglednem času, si odbor pridružuje pravico za nadaljnje protestne okcije.

POSVET O ŠOLSTVU

Dekret šolskega ministrstva, da se združita slovensko učiteljske in gimnazija-licej v Gorici, je zbudil zaskrbljenost med vsemi slovenskimi skupnostmi. To je nagnilo osrednje organizacije SSO, SKGZ, Sindikat slovenske šole in Svetovni slovenski kongres, da so sklicali širši posvet o slovenskem šolstvu. Vršil se je v ponedeljek v sejni dvorani goriške Pokrajine. Udeležilo se ga je res izredno veliko oseb, tudi z onstran državne meje. Prišli so šolniki, a tudi drugi.

Posvet je vodil prof. Aleš Doktorič, spregovorili pa so zastopniki organizacij, ki so posvet sklicale, v debati pa številni drugi prisotni, posebno še zastopniki šolskega sindikata in pa profesorji ter ravnatelji. Izmenjava mnenj je bila živahna in na dostojni ravni, res akademska, ker je bila odsotna strankarska politika, tista nesrečna politika, ki je v preteklosti tako pogosto kvarila pravilno gledanje na probleme naših šol.

Upajmo, da je ponedeljkov posvet nakazal boljša pota za reševanje problemov slovenskega šolstva tako na Goriškem kot na Tržaškem, saj so problemi tako slični, kot je poudaril ravnatelj Pečenko.

Reorganizacija SSO

V sredo, 9. junija 1993, bo v župnijski dvorani v Doberdolu, Goriška 8, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju

prvo zasedanje Sveta - novega organa SSO.

Društva in federacije so naprošene, da zagotovijo prisotnost svojih predstavnikov.

Slovenski foto klub Skupina 75

Katoliška knjigarna

Zveza slovenske katoliške prosvete

V petek, 11. junija 1993, bo v galeriji Katoliške knjigarne na Travniku ob 18. uri odprtje razstave gorških fotoamaterjev.

Razstavljeni dela bo predstavil dr. Milko Rener.

Vljudno vabljeni.

V Podgori so obhajali šmarnice po vaških zaselkih. Na sliki šmarnice v parku

ga s cvetnim šopkom in tolpo besede sprejeli naši predstavniki. On sam je nato vodil šmarnice in v homiliji vsem razodel svoje misli. Omenil je pomen takega jubileja, se ustavil ob skrivnosti Kristusovega vnebohoda, omenil skrb nas vseh za nove duhovne poklice. Pohvalil je Podgorce, ki skrbijo za svojo cerkev (v kratkem jo bomo začeli obnavljati) in izrazil željo, da bi se krščanska skupnost vedno bolj duhovno bogatila in številčno množila. Po zahvalni pesmi, med katero je g. nadškof ugasil tri simbolične sveče, in blagoslovu, se je zopet s kora razlegla šmarnična pesem naših pevcev, ki so spremljali ves obred.

Verskemu delu je sledila družabnost pred cerkvijo.

Višek večera pa je gotovo bila tombola z bogatimi darovi. Veliko je bilo veselja, smeja, zabave. Ko je

končno izšla še zadnja številka, ki je srečni Ivani prinesla tombolo, so se prisotni počasi razšli. Prijeten majski večer, prijateljsko srečanje in vesela družba so pripomogli, da smo vsi udeleženci zadovoljni za tako pobudo.

Romanje v Lurd. Začelo se je vpisovanje. Za slovensko skupino se lahko javite ob ponedeljkih, sredah in petkih od 10. do 11. ure v župnem uradu pri sv. Ivanu v Gorici (via S. Giovanni 9/1 - tel. 32075).

Tradicionalni jesenski seminar za šolnike bo v zadnjem tednu meseca avgusta v Murski Soboti. Goriškim šolnikom je odmerjenih deset mest. Prijave sprejemajo odborniki SSS do 18. junija 1993.

Popoldanska maša na Sv. Gori je vsak dan in ne samo ob nedeljah, ob 16. uri. Tako so lahko pri sv. maši obiskovalci Sv. Gore tudi med tednom. Tam je tudi priložnost za sv. spoved tako v slovensčini kot v italijanščini.

Binkoštno bedenje goriške mladine

Mladi kristjani goriške nadškofije so se tudi letos zbrali na vsakoletnem binkoštnem bedenju, ki ga redno pripravlja in vodi škofijska služba za mladinsko pastoralo.

Mladi so se na binkoštno soboto zbrali popoldne v dekanijem merilu. Vsaka dekanijska skupnost je imela na razpolago eno izmed gorških mestnih cerkvenih objektov ali ustanov. Mladi štandreške dekanije so se zbrali v Kat. domu. Razdeljeni v skupine so po daljšem nagovoru sami premišljevali, kaj jim pomeni življenje, prerokovanje, dajanje svojih sposobnosti, svoje kulture, svoje osebnosti in sprejemanje drugih ljudi, drugih dogodkov, drugačnih stvarnosti, ki nas obdajajo. Veseli, da so si lahko izmenjali misli in izkušnje, so se zopet združili v eno skupnost, si razkrili, kaj je vsaka skupina delala, nato pa izdelali sporočilo za veliki zbor.

Slovenska in italijanska pesem in beseda, simbolična ritmika mladih iz Rude, nadškofova beseda in umirjeno povezovanje bedenja so sestavljali osrednji del binkoštnega srečanja. O mladih vedo mnogi povedati, da so nemirni, glasni, hrupni. Toda na škofovem dvorišču je tokrat vladala izredna tišina, pozornost, duhovno navdušenje, ki je prekipevalo v molitev, v pesem, nikoli v vriskanje ali razustno smejanje. Med obnovitvijo krstnih obljub so prižgali sveče in si ponazorili prihod Svetega Duha na Marijo in apostole na binkoštni dan. Nobene električne razsvetljave, samo sveča ob sveči. Presenetljivo je bilo odgovarjanje mladih, ko jih je v somraku večera, ob svečah, v globoki zbranosti nadškof vprašal: verujete v Troedinega Boga? Da, so odgovorili.

Goriška Cerkev lahko zaupa, da ne bo izumrla. Stotine bedečih mladih, njihova pripravljenost in delo so dokaz.

Luna na nebu je že oznanjala noč, ko so mladi zaključili verski del in se srečali ob bratskem agape. Pozdravljali so se, prepevali, si klicali navsidenje.

Peč

Za Binkošti so trije otroci s Peči in iz Rupe prejeli prvo sv. obhajilo.

Na ta obed z Jezusom so se pripravljali s starši in sorodniki. Starši so še posebej hoteli sodelovati pri dolgi pripravi. V nedeljo pa so starši sami prinesli na oltar darove za mašno daritev. Tudi berila so sami podali. Otroci pa so pri darovanju okrog oltarja položili svoj dar za otroke v Bosni. Birmanci so z njimi peli prošnje in obhajilno pesem. Celotno bogoslužje je spremljal MPZ Rupa-Peč pod vodstvom Zdravka Klanjščka.

Praznik je bil krona dela domala celotnega občestva. Otroci in tudi drugi izrecno želijo nadaljevati poglobljanje v nauku o Jezusu tudi po prvem obhajilu.

★

Praznik sv. Rešnjega telesa in krvi, 13. junija.

Maša bo ob 10. uri. Po maši običajna procesija po vasi.

Prisrčno vabljeni vsi Pečani in Rupenci!

ž.u.

Gabrje

Praznik sv. Rešnjega telesa in krvi, 13. junija.

Maša bo ob 8. uri zjutraj. Po maši bo običajna procesija.

Prisrčno vabljeni vsi, tudi z Vrha!

Bogat glasbeni poklon centra »Emil Komel«

Pred nami je mesec junij, čas, ko se zaključujejo šole in kulturne sezone. SCGV »E. Komel« iz Gorice in njegove podružnice v Podgori, Doberdolu, Števerjanu, Štandrežu in na Plešivem nam nudijo vrsto zaključnih nastopov svojih gojencev, ki so — po predstavitvi sodeč — bogati, raznoliki in zanimivi. Poleg običajnih instrumentov bomo poslušali več komornih skupin, instrumentalnih in vokalnih, ki so še posebno značilne za goriško šolo. Ob že tradicionalnem nastopu v cerkvi sv. Ivana v Gorici na sam god njenega patrona, bodo gojenci sodelovali tudi pri sv. maši s svojim zborom.

Višek letošnjega šolskega leta predstavljajo nedvomno klavirski recitali treh gojencev, ki bodo letos zaključili svoj študij z diplomskim izpitom na konservatoriju: Michela De Castro, Miran Devetak in Guido Michelon, vsi trije pod mentorstvom prof. Helene Plesničar. Izpitni program predstavljajo v treh gorških dvorinah: v prostorih Pokrajinskega muzeja na Gradu, v avditoriju »L. Fogar« in v Katoliškem domu.

Razne temne misli, ki se slišijo ali berejo v javnih občilih o mrtvili, neplodnosti in utrujenosti v našem prostoru, so brez prave podlage. Mladina, ki se želi kulturno udeleževati, ima mnogo odprtih vrat. Problem je, če se za to odloči. Če le malo pokukamo, kaj se nam vsega ponuja v tem mesecu, lahko sklepamo, da je med nami še dosti delavne mladine in odgovornih ter ustvarjalnih kulturnih delavcev.

Ronke

Predzadnjo nedeljo maja smo slovenski verniki iz Ronk in Doberdoba poromali k Materi božji v Chiampo, vasico blizu Vicenze. Tu je božja pot že od začetka tega tisočletja. Doberdobski župnik A. Kodelja je daroval sv. mašo v cerkvi. Ob sončnih nedeljah se namreč vršijo številni mašni obredi kar zunaj ob bližnji votlini, ki je podobna lurški. L. 1935 jo je zgradil pater Claudio Granzotto, znan kipar, ki je poleg Brezmadežne nad votlino izdelal še razne kipe, ki jih dobimo v številnih cerkvah, in med temi tudi v svetišču na Barbani.

Ta frančiškanski pater je bil istočasno navdušen iskalec fosilov. Za vsa odkritja je zelo znan v svetu, saj je našel v skalah neverjetne izumrle živalske in rastlinske vrste. Zahajal je v bližnje bogato nahajališče ob vasi Bolca, kjer je zbral ribe, glavonožce, navtilide, amonite in druga živa bitja iz paleozoika in mezozoika. Njegova zbirka je nekakšna knjiga o življenju v geološki preteklosti, ki je milijone let ohranila zapisane v kameninah. Svoj prostor je našla v zasebnem župniščnem muzeju ob 74 različnih vrstah tamkajšnjih marmorjev in predmetov, ki so jih prinesli misijonarji iz celega Tretjega sveta.

Pred povratkom smo se z molitvijo sprehodili mimo veličastnih postaj križevega pota, ki je v bližini svetišča in ki je bil dokončan šele leta 1989.

Slovenci iz Laškega so imeli v nedeljo, 30. maja, 14. že tradicionalno zaključno šolsko prireditev. Poleg domačih otrok in učencev, ki obiskujejo slovenski vrtec oz. osnovno šolo, so na njej nastopili tudi učenci 4. letnika osnovne šole Kojsko iz Goriških Brd.

K.M.

Prosvetno društvo ŠTANDREŽ prireja v Štandrežu

Praznik špargljev

- Sobota, 5. junija, ob 17. uri slikarski ex-tempore
ob 20. uri prosta zabava
- Nedelja, 6. junija, ob 17. uri tekmovanje v pritrkovanju
ob 19. uri nastop pevskih zborov in štandreške dramske skupine z veseloigro Obravnava.
Sledi plesna zabava.

Na voljo odlični šparglji, domača pijača in jedača. Bogat srečolov.

SLOVENSKI CENTER
ZA GLASBENO VZGOJO
EMIL KOMEL

Glasbeni poklon gojencev

- **Guido Michelon, klavir**
Diplomski nastop
Auditorium »L. Fogar«, Corso Verdi, 4
Torek, 8. junija 1993, ob 20.30.
- **Miran Devetak, klavir**
Diplomski nastop
Dvorana Katoliškega doma v Gorici
Četrtek, 10. junija 1993, ob 20.30.
- **Glasbena slikanica**
(komorne skupine, solopetje, klavir, kitara)
Dvorana Katoliškega doma v Gorici
Sobota, 19. junija 1993, ob 20.30.
- **Pod cerkvenim obokom**
(zbor, orgle, violina, komorne skupine)
Cerkev sv. Ivana v Gorici
Četrtek, 24. junija 1993, ob 20.00.

Zaključni nastopi gojencev

na podružnicah

- **Župnijska dvorana v Doberdolu**
Četrtek, 3. junija 1993, ob 19.30.
- **Sedejev dom v Števerjanu**
Sobota, 5. junija 1993, ob 16.00.
- **Župnijska dvorana v Štandrežu**
Ponedeljek, 14. junija 1993, ob 20.30.

V hvaležen spomin gospe Slavi

V župnijski cerkvi na Opčinah se je v četrtek, 27. maja, zbralo pri oltarju šest duhovnikov za somaševanje pri pogrebu gospe Slave Fučke.

Po osnovni šoli v domači vasi je bivala pri uršulinkah v Gorici in obiskovala gimnazijo. Nekaj časa je stanovala tudi pri znani Brumatovi družini.

Družina se je preselila v Trst. Zaradi znanja angleškega jezika je gospa Slava dobila službo pri Zavezniški upravi. Prav v tistih letih si je ustvarila ekonomsko neodvisnost.

Gospa Slava ni bila brez napak in človeških slabosti. Ponosna je bila na svoje sposobnosti, a odlikovala se je po srčni dobroti. Kjer je bila resnična potreba, je bila vedno pripravljena pomagati.

Pokrajinska uprava ji je zaupala v oskrbo dva fantka, siroti, ker jima je umrla mati. Posvečala jima je tako skrb, kot bi jima bila prava mati. Eden od teh je sedaj profesor glasbe, drugi pa specializiran delavec.

Onemogli ženi je več mesecev pripravljala hrano, jo kasneje več tednov dnevno obiskovala v bolnici pod Obeliskom in potem še v bolnici pri Svetem Ivanu do njene smrti.

Podpirala je z mesečnimi denarnimi prispevki v letih študija tri italijanske bogoslovce in jim po mašniškem posvečenju pripravila novomašno slavje.

Njena ljubezen pa so bili gobavi bolniki v Indiji. Namenila jim je in jim pošiljala večje vsote denarja.

Največjo hvaležnost pa ji je dolžna njena rojstna župnija Štomaž. Cerkev je bila potrebna nujnega popravila znotraj in zunaj. Najprej je krila stroške za notranjo obnovo, nato je cerkev dobila nov omet. Tretji strošek so bili zvonovi. Tu se ji je pridružila sestra Draga. Skupno sta kupili štiri zvonove, ki so sedaj ponos župnije. Tudi župnišče je bilo dotrajano in spet je krila stroške za obnovo. Mislim, da je bila najbolj srečna v življenju, ko je škof msgr. Metod Pirih 1. maja leta 1991 posvetil nove zvonove.

Tudi sam sem ji veliko dolžan. Pred 12 leti sem se znašel zaradi slabokrvnosti na pragu življenja. Ko sem se po enem mesecu vrnil domov, se je gospa Slava ponudila, da bo skrbela za hrano.

Ko se je lansko jesen pojavila rakasta bolezen v glavi, je bila to zanj huda preizkušnja. Celih pet mesecev je bila v bolnici in nazadnje še dva doma. Sprva se je pogosto vpraševala: »Zakaj me je to zadelo? Ve-

liko sem molila, vsako jutro sem bila pri sveti maši?« Polagoma se je sprizajnila z boleznijo in jo vdano sprejemala. Njeno življenje se je v ponedeljek, 24. maja, zvečer končalo, mirno kot ugasne dogorela sveča.

Stanko Zorko

Romanje na grob msgr. Jožeta Prešerna

V nedeljo, 23. maja, je pevski zbor Novega sv. Antona v Trstu v sodelovanju s slovensko versko skupnostjo v tej župniji priredil romanje in izlet na Dolenjsko. Pot je pevec in ostale vernike najprej peljala v Smolenjo vas, rojstni kraj dr. Jožeta Prešerna, dolgoletnega svetoantonskega dušnega pastirja, ki je pred nekaj več kot enim letom odšel k Bogu po zasluženo plačilo. Po sveti maši, ki jo je daroval sedanji svetoantonski dušni pastir Marij Gerdol, so hvaležni romarji pomolili ob grobu pokojnega duhovnika. Tu že stoji lep nagrobni spomenik, ki so ga v hvaležnost za toliko let nesebičnega dela postavili prav tržaški verniki. Po zbrani molitvi je ob grobu moški zbor pod vodstvom pevovodje Edija Raceta zapel še nekaj žalostink.

Pot je nato Tržačane vodila še v Novo mesto, nato ob Krki v Dolenjske toplice in končno mimo turjaškega gradu domov.

Stroški za nagrobni spomenik niso še v celoti poravnani. Prispevke je možno izročiti Marijini družbi v ul. Risorta 3 ali tudi v knjigarni Fortunato.

ts

Berite tudi katoliški GLAS

Preminul goriški gospodarstvenik Anton Nanut

Na Tržaški cesti malo pred železnico je znana restavracija z motelom Nanut. Njen gospodar Anton Nanut je v ponedeljek, 31. maja, odšel k večnemu Gospodarju. Vedeli smo,

ZAHVALA

Na god Marije Pomočnice, v ponedeljek, 24. maja, se je prižgala večna luč za mojo ljubo sestro

Slavo Fučko

Zadnje slovo je bilo v četrtek, 27. maja, opoldne, v župnijski cerkvi sv. Jerneja na Opčinah.

Iz srca se zahvaljujem šestim duhovnikom, ki so darovali pogrebno sveto mašo; še posebej hvala župniku g. Branku Rudežu iz Štomaža za poslovilne besede med mašo. Zahvaljujem se cerkvenemu zboru iz Rojana za petje pri maši. Hvala številnim prijateljem in znancem — posebno številni so bili iz Štomaža — za udeležbo pri pogrebu in za izraze sožalja.

Hvala dvema bolničarkama, ki sta sestri ljubeče stregli, in vsem, ki so jo obiskovali.

Priporočam jo v molitev!

Sestra Draga

Opčine, Štomaž, 31. maja 1993

da se bori s hudo boleznijo, a je novica o njegovi smrti vseeno pretresla vse, saj samo ga poznali v njegovi restavraciji kot vedno nasmejanega in postrežljivega. Toda človek gospodar po svoje, Bog pa po svoje.

Pokojni je učal komaj 65 let. Imel je ženo Vero in troje otrok. Po smrti staršev je prevzel gostinski obrat, ki pa je bil le vaška gostilna. Z ženo sta jo dvignila na raven prikupne restavracije in nazadnje dogradila še motel. Ob prometni cesti se ljudje radi ustavljajo v tem lokalu. Pogreb je bil v sredo ob 11. uri v župni cerkvi v Štandrežu.

Pokojni Anton Nanut je bil zavzet tudi pri Slovenskem gospodarskem združenju, katero je zadnja leta vodil kot predsednik za Goriško.

Ženi Veri ter otrokom prof. Nadji, Veriju in Borisu naše sožalje, pokojnemu pa večni pokoj.

Sožalje

Slovensko gospodarsko združenje Gorica

javlja prezgodnjo izgubo svojega predsednika gospoda Antona Nanuta in se z globokim čustvovanjem pridružuje žalovanju družine.

Ob smrti Antona Nanuta, odličnega gospodarstvenika in človeka, izrekamo globoko sožalje njegovi družini in njegovim bližnjim. Bil je resnično pomembna osebnost našega področja, zato nam bo njegova enkratna ustvarjalnost za zgled in v veliko oporo pri nadaljnjem razvoju naše celotne skupnosti.

Slovenska skupnost Gorica

Ob nenadni smrti Antona Nanuta, tudi našega zvestega odbornika, izrekamo njegovim najbližjim iskreno sožalje. Kot soustvarjalec Svetovnega slovenskega kongresa je bil Anton Nanut eden najbolj zavzetih in požrtvovalnih članov, zato nam bo za vedno ostal v globokem in hvaležnem spominu.

Deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa

Vsem žrtvam nasilja

†

V nedeljo, 6. junija, ob 17. uri bo v Rižarni vsakoletna sv. maša. Maševal in govoril bo škofov vikar g. Franc Vončina.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Poduredništvo: Trst, ul. Donizetti, 3
Tel. 040/370846 - Fax 040/633307
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:
Dušan Jakomin

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo
Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici

Cena posamezne številke: 1200 lir

Letna naročnina: Italija	50.000
inozemstvo	70.000
zračna pošta	95.000

Oglaš: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 1000 lir, k temu dodati 19% IVA

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA
Celovec

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
Gorica

ALOJZ REBULA - JOŽE ROPITZ

Reke mojega življenja

večernice v čast škofu - spoznavalcu
ANTONU MARTINU SLOMŠKU
ob 130 - letnici smrti

za soliste, glasbila in mešani zbor

dirigent:
JOŽE ROPITZ

ŽUPNIJSKA CERKEV V ŠTANDREŽU
v soboto, 12. junija 1993
ob 20.30